

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 455

Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/483)

T. C.

Başbakanlık

24 . 6 . 1963

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1987/3163

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Basın - Yayın ve Turizm Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 3 . 6 . 1963 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu kanunu tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü
Başbakan

G E R E K Ç E

Yurdumuzda radyo istasyonlarının idaresi 1938 yılından bu yana bir Devlet dairesi olarak teşkilâtlandırılmış ve bugün radyo hizmetleri 5392 sayılı Kanunla kurulu Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğünün merkez teşkilâtında Radyo Dairesi ve bölge teşkilâtında radyo müdürlüklerince ifa edilmektedir.

Başlangıçta bir Devlet dairesi halinde ve genel bütçenin malî sistemi içinde yürütülebilen radyo hizmetleri, radyo tekniğinin kısa zamanda ulaştığı gelişmeye paralel olarak çoğalıp giriftleştirilme gereklerinin bu teşkilât ve malî sistemle karşılanması imkânsız hale gelmiştir.

Bugün memleketimizde radyo - televizyon hizmetlerinin gerek teknik, gerek program bakımından yetersizliğinin sebebini hizmete inkişaf imkânı vermiyen ve modern radyo - televizyon işletmeciliği ile bağdaşmayan bir idari ve malî sistem içinde ifa edilmek zorunda kalınmış olmasında aramak doğru olur.

Radyolarımızın teknik ve program yönünden ıslahı, yayın şebekesinin tamamlanması, eğitim ve öğretime yardımcı görevinin bütün gerekleri ile karşılanması âcil bir konu olarak karşımızdadır.

Bu fiilî zorunluluk yanında, Anayasamız - Özellikle 121 nci ve geçici 7 nci maddesinde - Radyo - televizyon hizmetlerinin en geç 25 Ekim 1963 gününe kadar bir kanunla, özerk bir kamu tüzel kişiliği halinde düzenlenmesini emretmektedir.

İlişikte sunulan (Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu kanunu tasarısı) bu fiilî ve hukukî zorunluluklara dayanmaktadır.

Tasarıda Kurumun kuruluşu, görev ve yetkileri, yönetimi, uygulanacağı malî sistem ve denetimi ile, yayın ilkeleri, yayınlar vasıtasıyla işlenen suçlardan sorumluluk, yayınlar üzerindeki haklara ait esaslar, çeşitli ve geçici hükümler yer almıştır ve tasarı diğer memleket radyo - televizyonlarının statüleri göz önünde tutularak düzenlenmiş bulunmaktadır.

Böylece :

1. Türkiye'de Radyo - Televizyon tesisleri kurup işletmek yetkisi (TRT) remzi ile ifade edilen, iktisadi özerk bir kamu tüzel kişiliği olan (Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu) nun tekeline bırakılmıştır. (Md. 1)

a) Kurum, gayesi âmme hizmeti olan (Md. 2,4) bir iktisadi kamu kurumudur. Bu sebeple Kurumun iktisadi kamu kuruluşu niteliği onun ticari maksatla ve kâr temini gayesiyle hareket edecek ticari bir Radyo - Televizyon kuruluşu olduğu anlamını taşımaz, gayesine vâsıl olmak yani yurdun radyo - televizyon hizmetlerini karşılayabilmek için ticari usullere uyarak gerekli faaliyetlerde bulunabileceğini ifade eder. İktisadi faaliyetleri Kurumun gayesindeki âmme hizmeti niteliğini ve görevinin mahiyetini engellemiş olmayacağı gibi, onun kâr temini gayesiyle hareket eden bir kuruluş addedilmesini de gerektirmez. Gerçekten Medeni Kanunda da gayesine ulaşmak için ticari şekilde icrai faaliyet eden cemiyetlerin bu faaliyetlerinin cemiyet niteliğini engellemeceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu gerekçe ile Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun iktisadi bir kamu kurumu olduğu belirtilmiş, Kurumun yönetimine ait esaslarda kuruluş kanununun ve mali sistemi, hesapları ve denetiminde ise İktisadi Devlet Teşekkülleri hakkındaki hükümlerin uygulanacağı tasarıda bildirilmiştir.

b) Kurumun özerkliği Anayasanın 121 nci maddesi uyarınca tasarıнын birinci maddesinde belirtilmiş ve bunun gerçekleştirilmesi için lüzumlu esasların tesbitine çalışılmıştır. Böylece; Kurumun en yüksek yönetim organının teşkilinde (Md. 5, 6) ve yayın esaslarının tesbitinde kamu oyuna yer verilmek (Md. 6, 11) ve Kurumun yayınlarının tarafsızlığını sağlayacak yayın ilkeleri belirtilmek (Md.4) Kurumun siyasi partiler ve icra organı ile münasebetlerini düzenlemek (Md. 27, 31, 32) ve yayınlarının tarafsızlığı ile kanun hükümlerine riayet olunmasını mihaniki bir sistem kurarak sağlamak ve TRT'nin bütün görevlerine uygulanacak bir sorumluluk sistemi (Md. 3, 46, 52, 53) tesis edilmek suretiyle özerkliğini temin yoluna gidilmiştir.

Böylece, Kurumun özerkliği organlarının teşkilinde, yönetiminde ve yayınlarının esaslarında teminatını bulmaktadır.

c) Kurumun Türkiye'de Radyo - Televizyon yayın tekeline haiz olduğu tasarıda Anayasanın 121 nci maddesi uyarınca tasrih olunmuştur. (M d. 1, 37, 56)

2. Kurumun görevi, eğitim ve öğretime yardımcılık, halkın enformasyon ve eğlence ihtiyacının karşılanması, tanıtıcı yurt içi ve yurt dışı yayınlarının ifası olarak belirtilmiş, ve yurdun Radyo - Televizyon şebekesinin tamamlanmak, yabancı veya uluslararası Radyo - Televizyon kuruluşları ile gerekli iş birliğini yapabilmek hususunda Kuruma yetki verilmiştir. (Md. 2)

3. Kurumun 10 veya 11 kişiden ibaret olan Yönetim Kurulunca yönetilmesi ve bu Kurulun Kurumun en yüksek karar ve yönetim uzvu olduğu esas kabul edilmiştir.

Yönetim Kurulu üyelerinin en az yarısının seçimi icra organı dışındaki kuruluşlara bırakılmıştır. Bu hususta tasarıнын sistemi şudur : Yönetim Kurulunun 5 üyesinin Turizm ve Tanıtma, Maliye, Millî Eğitim, Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıkları temsilcisi olarak müşterek kararla atanması,

İki üyesinin Üniversitelerarası Kurulca seçilmesi,

İki üyesinin (Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, UNESCO Millî Komisyonu, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Federasyonu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partiler, Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği, en fazla üyesi olan işçi federasyonu, esnaf federasyonu, ziraat odası ve varsa birliklerinin yönetim kurullarınca seçilen birer temsilci ile Devlet Tiyatrosu Genel Müdürü, Devlet Operasından bir temsilci, konservatuarlar öğretmen kurullarınca seçilmiş bir öğretime müteşekkil) bir seçme komitesince seçilmesi,

Bir üyesinin kurumun devamlı kadrolarında yer alan görevlilerce seçilmesi ve bu 10 kişilik kurul tarafından kurul içinden veya dışından seçilecek ve müşterek kararla atanacak bir Genel Müdürün bu kurula katılmasıdır.

Genel Müdür hariç, yönetim kurulu üyelerinin görev süresi sonunda tekrar seçilmeleri caiz olmak üzere 5 yıldır. (Md. 5)

4. Yönetim kurulu üyeleri, Genel Müdür ve üç yardımcısının nitelikleri tasarıda (Md. 5, 13) öngörülmüştür.

5. Kurumun teşkilâtı, personel kadroları ve personelinin özlük işlemlerinin yönetim kurulunca hazırlanıp Basın - Yayın ve Turizm Bakanının onayı ile yürürlüğe girecek bir yönetmelikte tesbiti (Md. 14) Yönetim Kurulu ve Genel Müdürün görev ve sorumluluklarının bir tüzükle belli edilmesi (Md. 14) Yönetim Kurulu üyeleri ile bütün personelinin görevlerinin ifasına ilişkin hususlarda Devlet memurları hakkındaki disiplin ve cezai hükümlere tâbi tutulması kabul edilmiş (Md. 14, 46, 53) ve personel ücretleri, esas itibariyle Kamu İktisadi Teşekküllerinin personel ücretleri rejimi içinde mütalâa edilmekle beraber kurum faaliyetlerinin zaruri kıldığı hizmet özellikleri göz önünde tutularak TRT tarafından tazminat verilebilmesi ve mukaveleli uzman personel istihdam edilebilmesi imkânları sağlanmıştır.

6. Kurumun malları Devlet malı hükmünde sayılmış, uygulanacağı malî sistem İktisadi Devlet Teşekküllerinin reorganizasyonu hakkında hazırlanan tasarı da esas alınarak düzenlenmiş (Md. 55) keza Kurumun işlemlerinin Muhasebe Umumiye ve Artırma, Eksiltme, İhale kanunları dışında bulunduğu belirtilmiştir. (Md. 54)

7. Yürütme organı ile Kurumun münasebeti düzenlenirken yürütme organına Kurum üzerinde hiyerarşik bir merci yetkisi verilmiş, Kurum kanunda yazılı muayyen hallerde, bir kamu tüzel kişisi olması ve hizmetinin bir âmme hizmeti bulunması göz önünde tutularak (Md. 5, 6, 13) organlarının seçimi, yatırımları (Md. 20, 21) hizmetin düzenlenmesi (Md. 7, 12, 14) bakımından yürütme organı ve yürütme organıyla bir irtiba makamı olarak da Basın - Yayın ve Turizm Bakanlığına bağlanmıştır. (Md. 27, 55)

Yürütme organı TRT nin münasebetleri, Kurumun yayın tarafsızlığının korunmasını sağlayacak ve aynı zamanda da hizmetin kamu güvenliği ve intizamı bakımından ihlâline meydan vermiyecek muvazeneli bir esasa bağlanmaya çalışılmıştır. (Md. 27, 29, 30)

8. Siyasi partilerle Kurumun münasebetleri, siyasi partilerin seçimler dışında da eşit şartlarla radyodan faydalanmalarını mümkün kılan bir şekilde düzenlenmiştir. (Md. 4, 28, 32)

9. Kurumun yayınlarına karşı cevap ve düzeltme hakkı, radyo - televizyon yayınlarının özelliği göz önünde tutularak Basın Kanunundaki esaslara kıyasen (Md. 32) ve radyo - televizyon vasıtasıyla işlenen suçlara uygulanacak hükümler (Md. 34, 35) ile radyo - televizyon yayınları üzerindeki haklar ayrıca düzenlenmiştir. (M. 36)

10. Kuruluşun malî yeterliği, Kuruma fonksiyonlarının ifası için gerekli malî imkânların temini ve kendisine her türlü hukukî muamelede ve gayesiyle mahdudolarak gerekli iktisadi ve ticari teşebbüslerde bulunabilmek ve ortaklıklar kurabilmek yetkisinin tanınması suretiyle, sağlanmaya çalışılmıştır. (Md. 2, 18, 24)

11. İstisna ve muafıkların başında kurumun tekeli teyidedilmiş (Md. 37, 56) ve böylece (okullarda ders aracı niteliğindeki radyolar ve televizyonlar dışında) Türkiye'de radyo - televizyon yayınlarının ancak Kurum tarafından yapılması ilkesi tasarıda yer almıştır.

Kuruma tanınması gereken diğer muafiyetler fonksiyonlarının zaruri kıldığı teknik, hukukî ve malî hususlara inhisar ettirilmiştir. (Md. 37, 42)

12. Geçici maddelerde Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğünün radyo ile ilgili hizmetlerine tahsis olunan her türlü kıymetlerin Kuruma intikali sağlanmış ve Kurumun organlarının teşekkülüne kadar radyo hizmetlerinin aksamadan yürütülmesini temin edecek intikal maddeleri (Md. 1, 7) belirtilmiştir.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi

Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu

Kanunu Tasarısını İncelemekle

Görevli Geçici Komisyon

Esas No. : 1/483

Karar No. : 2

21 . 9 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuz, 19 Eylül 1963 tarihli Birleşiminde, Başbakanlığın Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi ifadeli, 24 Haziran 1963 tarihli ve 71-1987/3163 sayılı yazısına ek olarak gönderilen Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Kanunu tasarısını Hükümet adına Turizm ve Tanıtma Bakanının Başkanlığında Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Maliye, Ulaştırma, Turizm ve Tanıtma Bakanlıkları ve Posta - Telgraf - Telefon Genel Müdürlüğü yüksek dereceli memurlarından kurulu bir heyetin huzurunda incelemiş ve aşağıdaki hususları kararlaştırmıştır:

1. Komisyonumuz, tasarının gerekçesinde yer alan fikirlerle esas itibariyle mutabakat halinde olduğunu tesbit etmiştir.

2. Komisyonumuz, söz konusu kanunun, Anayasanın 7 nci geçici maddesi gereğince 25 Ekim 1963 tarihine kadar çıkarılması gereken kanunlardan olup radyo - televizyon hizmetlerinin halen genel bütçeye tabi bir idare tarafından yönetilmekte olduğunu ve Anayasanın mezkûr maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk birleşiminden itibaren altı ay içerisinde çıkarılması gereken kanunların ise, ifa edecekleri hizmeti görmek üzere her hangi bir kamu teşekkülünün bulunmadığı organlara mütaallik bulunduğunu tesbit etmiştir.

3. Komisyonumuz, tasarının başlığı ile birinci kısmın ve bu kısmın birinci bölümünün başlıklarını aynen kabul etmiştir.

4. Komisyonumuz, 1 nci maddeyi, Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun hangi nevi bir kamu tüzel kişisi olduğunu tasrih etmek suretiyle değiştirmiştir.

Gerçekten, Kurumun bir kamu iktisadi teşebbüsü olduğunu tasrih etmek; ancak, bir İktisadi Devlet Teşekkülü olmadığını da belirtmek gerekmektedir. Gerçekten, Kurumun, tasarı gerekçesinde de belirtildiği ve hile, behemahal verimlilik ve kâr sağlama amaçlarıyla çalışması mümkün olmayabileceği gibi, organlarının kuruluş tarzı itibariyle de İktisadi Devlet Teşekküllerine uygulanacak genel esaslara uyması imkânsızdır. Bu itibarla, Kurum, bu maddede, bir kamu iktisadi teşebbüsü olarak gösterilmiş; ancak, bir İktisadi Devlet Teşekkülü olduğu belirtilmemiştir. Bu husus, Kuruma, İktisadi Devlet Teşekküllerine uygulanacak genel esasların bu kanunda yer alan özel hükümlere aykırı olmamak şartıyla tatbik edilmesine elbette engel değildir. Nitekim, bu husus muhtelif maddelerde ayrıca tasrih edilmiştir.

5. Komisyonumuz, 2 nci maddenin mevcut bendlerini redaksiyon bakımından yeniden kaleme almayı uygun görmüş ve ayrıca, Kuruma, diğre memleketlerdeki mümasil teşekküllere tanınan bir hakkı (d) bendinde tanıtmıştır. Bu bend gereğince Kurumun imalâtının uygun bir maliyetle yapılabilmesi için seri halinde imalâta da girilebileceği ve kendi ihtiyacını aşan kısmı da piyasaya sürebileceği açıktır.

6. Komisyonumuz, birinci kısmın ikinci bölümünün başlığını aynen kabul etmiştir.

7. Komisyonumuz, 3 ncü maddeyi bazı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

8. Komisyonumuz, tasarının 5, 6, 7 ve 8 nci maddelerini kanunun sistemi bakımından bir arada ve 4 ncü madde olarak ele almıştır.

Komisyonumuz, ilk olarak, Yönetim Kurulu üyelerinin çoğunluğunun iktidara her hangi bir bağla bağlanmış kimselerden olmamasına itina etmiştir.

Komisyonumuz, ikinci olarak, seçici kurullar katılacak olanların, siyasi ve ideolojik tesirlerin dışında bulunan kimseler olmasına ve bu seçici kurulların muayyen siyasi görüşlerin çatıştığı bir

yer olmamasına da hususi bir dikkat sarf etmiştir. Aynı mülâhazanın, bu seçici kurulların meslek ve menfaat ihtilâflarının çatışma yeri olmayacak şekilde düzenlenmeleri bakımından da vâridolduğu bilhassa belirtilir.

Komisyonomuz, nihayet, seçici kurullara üye seçecek olan teşekküllerin seçiminde, bunların sayısının ölçsüz olarak artması veya aynı mahiyetteki teşekküller arasında farklılıklar yaratabilecek bir şekil almasını da önlemeyi uygun görmüştür. Bu suretle, seçici kurulların üye sayısı, iyi bir seçimi mümkün kılacak ölçüde tutulmuş ve bunların kolayca toplanmaları sağlanmış olmaktadır.

Komisyonomuz, yönetim kurulu üyelerinin görevden uzaklaştırılmaları hakkındaki hükümleri amelî bakımdan gayrikabili tatbik görmüştür. Bu durumda, komisyonomuz, Hükümetçe atanacak üyelerin dışındaki üyelerin kaideten azlinin mümkün olmaması esasını, Yönetim Kurulunun tarafsızlığının bir teminatı olarak benimsemiştir.

9. Komisyonomuz, tasarının 4 ncü maddesini 5 nci madde olarak ele almış ve bu maddeyi bâzi değişikliklerle kabul etmiştir.

Komisyonomuz, maddenin (a) bendini Anayasa hükümleri muvacehesinde haşiv sayarak çıkarmıştır.

Komisyonomuz, maddenin (c) ve (ç) bendlerini birleştirmiş ve bu bendler gereğince radyo - televizyon hizmetlerinin yönelmesi gereken temel istikametleri Anayasanın başlangıç kısmı ile gelen esaslar kısmına atıf yapmak ve Atatürk devrimlerinin Anayasanın 153 ncü maddesinde yer alan temel amacını da belirtmek suretiyle bu hükmü yeniden kaleme almıştır.

Komisyonomuz, maddenin diğer bendlerinde redaksiyona mütaallik bâzi değişiklikler yapmıştır.

10. Komisyonomuz, tasarının 9 ncü maddesini, Yönetim Kuruluna dair hükümlerde yaptığı değişikliklere mütenazır değişikliklerle 6 ncü madde olarak kabul etmiştir.

11. Komisyonomuz, tasarının 11 nci maddesini 7 nci madde olarak aynen kabul etmiştir.

12. Komisyonomuz, tasarının 11 nci maddesini, danışma kurullarının kapsamını genişletmek suretiyle 10 ncü madde olarak kabul etmiştir.

13. Komisyonomuz, tasarının 11 nci maddesinin 1 nci fıkrasını icrai tasarruflarla yapılacak tanzimlerin hepsini bir maddede toplamak amacıyla çıkarmıştır.

Aynı maddenin 2 nci fıkrası ise, 8 nci madde olarak ve anlamı daha iyi belirten bir redaksiyon değişikliğiyle kabul edilmiştir.

14. Komisyonomuz, tasarının 13 ncü maddesini 10 ncü madde olarak ele almıştır.

Genel Müdürün atanma şekli esas itibarıyla muhafaza olunmuştur.

Buna mukabil, Genel Müdürün görevinden uzaklaştırılmasının atanmasındaki usule göre yapılması yolundaki hüküm, Kurumun kendisine has özelliklerine uygun görülmemiştir. Gerçekten, Anayasanın 121 nci maddesinin Anayasa tasarısındaki 120 nci maddeye tekabül eden gerekçesinden de anlaşıldığı üzere, radyo - televizyon hizmetlerinin özerk bir kamu tüzel kişiliği eliyle idare edilmesinden maksat, radyo - televizyon yayınlarının Türk halkı bakımından tarafsızlığını sağlamaktır. Bu anlam içinde, radyo - televizyon idaresinin, siyasi görüşler, siyasi partiler, felsefi ve dinî inançlar ve sosyal ihtilâflar karşısında tarafsızlığını muhafaza etmek esastır. Buna karşılık, radyo - televizyon hizmetlerinin yurt dışı yayınları veya kültür ve eğitime yardımcı gibi veçhelerinde, aynı tarafsızlık zarureti mevcut değildir. Nitekim, Batı demokrasilerinin muhtar radyo - televizyon idareleri için de aynı şey vârittir. Diğer taraftan, radyo ve televizyonun halk kütelleri üzerindeki büyük tesiri, basın araçlarınınkinden çok daha büyük ve çabuk olmaktadır. Bu itibarla, radyo ve televizyon yayınları yoluyla millî güvenliğin, kamu düzeninin ve Devletin resmî dış politikasının ihlâl edilmemesini de temin etmek gereklidir. Anayasa hükümleri tek başlarına mütalâa edilemeyeceğine ve millî güvenlik, kamu düzeni ve dış politikadan sorumlu olan organ Bakanlar Kurulu olduğuna göre, radyo - televizyon hizmetlerindeki tarafsızlık ilkesi ile

bu zaruretleri birbirleriyle bağdaştırmak gerekmektedir. Nitekim, bu sebeptendir ki, Anayasanın 121 nci maddesine ait gerekçede de bu konuda Batı demokrasilerinde çok değişik tanzimlerin mevcudolduğu ve bu bakımdan radyo - televizyon idaresinin görev ve yetkilerinin Anayasada dondurulmasına imkân görülemeyeceği ifade olunmuştur.

Komisyonumuz, bu ana mulâhazaların ışığı altında, Genel Müdürün hem tarafsız bir kimse olmasını sağlayacak teminat hükümlerini, hem de bu kimsenin millî güvenlik, kamu düzeni ve dış politikadan yasama organına karşı sorumlu olan Bakanlar Kurulunun itimadını haiz olmasını mümkün kılacak tedbirleri getirmiştir.

Şöyle ki, Genel Müdür aneak Yönetim Kurulunun inhası üzerine atanabilecektir. Böylelikle, Hükümetin Yönetim Kuruluna, bu Kurulun istemediği bir kimseyi Genel Müdür olarak kabul ettirmesine imkân bırakılmamıştır. Bundan başka, Yönetim Kurulu, Genel Müdürü, hizmetin gerektirdiği vâsıflardan, ezcümle tarafsızlık vâsfindan mahrum gördüğü her an onun görevinden uzaklaştırılmasını talebedebilecek ve bu talebin yerine getirilmesi mecburi olacaktır. Öte yandan, Bakanlar Kurulu da, Yönetim Kurulunun inha ettiği Genel Müdür adayını bu göreve atamak mecburiyetinde olmayacak ve böylelikle, Genel Müdür adayının durumunu kendi sorumluluklarının çerçevesi içinde incelemek imkânına sahibolacaktır. Bunun gibi, Bakanlar Kurulu, Genel Müdürü, faaliyetlerini millî güvenlik, kamu düzeni ve Devletin resmî dış politikasının sağlamlığı bakımlarından uygun görmediği takdirde ve sadece bu sebeplerle görevinden uzaklaştırmak yetkisine sahip kılınmıştır. Pek tabiidir ki, bu takdirde, yeni Genel Müdürün atanması mekanizması aynı muvazeneli sistem içerisinde işliyecektir. Görevlerinin önemi göz önünde tutularak ve tarafsızlığının bir teminatı olarak, Genel Müdürün görevinden uzaklaştırılması tasarıfları aleyhine Danıştaya açılacak iptal dâvalarında seri bir usulün uygulanması da imkân dâhiline sokulmuştur.

15. Komisyonumuz, yönetmeliklerle düzenlenecek hususların bir tek maddede zikredilmesini uygun gördüğünden tasarının 14 ncu maddesini çıkarmıştır.

16. Komisyonumuz, 15 nci paragrafta açıklanan mulâhazayla tasarının 15 nci maddesini de çıkarmıştır.

17. Komisyonumuz, tasarının «Yayınlar hakkında çeşitli hükümler» başlıklı dördüncü kısmını, Kurumun hizmetlerindeki bâzı temel ilkeleri tesbit eden maddeleri ihtiva ettiği cihetle, «Yayımlarla ilgili hükümler» başlığı altında ikinci kısım olarak ele almayı uygun görmüştür.

18. Komisyonumuz, tasarının 27 nci maddesini 11 nci madde olarak ele almıştır.

Komisyonumuz, bu maddenin 2 nci fıkrasını kamu hizmetlerinin icabları bakımından yersiz bir tahdidolarak görmüş ve bu fıkrayı çıkarmıştır.

Komisyonumuz, bu maddenin son fıkrasındaki yetkinin de, Bakanlar Kurulu üyelerinin koordinasyon bakımından hiyerarşik bağlantı makamı durumunda olan Başbakanı tanınmasını uygun görülmüştür.

Komisyonumuz, ayrıca, bu maddeye bir 2 nci bent eklemek suretiyle, Britanya Yayın Kurumununun tatbikatından mülhem olarak, İngilizce terimiyle «controversial» konularda yani Hükümete dâhil olmıyan bir siyasi partinin resmî görüşlerinin Hükümet bildiri veya konuşmalarında münakaşa veya tenkidedilmesi halinde, bu partilere Hükümetin beyanına eşit bir cevap hakkı tanınmasını uygun görmüştür. Bu, hiçbir suretle, Hükümetin yaptığı her hangi bir bildiri veya konuşmaya Hükümete dâhil olmıyan siyasi partilerin her hâlükârda cevap verebileceği anlamına gelmez. Cevap hakkının tanınması için, Hükümetin, radyo veya televizyonda, Hükümete dâhil olmıyan bir siyasi partinin resmî görüşünü münakaşa veya tenkidetmiş olması gerekir. Bu hakkın kapsamı aslında bu konuda hakem olarak gösterilen ve tamamiyle tarafsız üniversite öğretim üyelerinden kurulu Siyasi Yayınlar Hakem Kurulunun içtihatlarıyla belirecektir. Pek tabiidir ki bir idari merci olarak bu kurulun kararları aleyhinde de Danıştaya başvurmak mümkün olacaktır.

19. Komisyonumuz, metne 12 nci madde olarak eklediği madde ile Siyasi Yayınlar Hakem Kurulunun kuruluşunu düzenlemiştir.

20. Komisyonumuz, tasarının 28 nci maddesini 13 nci madde olarak değiştirerek kabul etmiştir. Komisyonumuz, Türkiye Büyük Millet Meclisi saatinin onbeş dakikayla tahdidini uygun görmemiş; bilâkis, bu süreyi bu saat için asgari süre olarak tesbit etmiştir. Diğer taraftan, Komisyonumuz, bu saatte okunacak metnin Yasama Meclisleri Başkanlıklarınca hazırlanmasına dair bu maddenin 2 nci fıkrasını çıkarmıştır. Gerçekten, Yasama Meclisleri görüşmeleri Radyo - Televizyon İdaresi bakımından bir olayın nakledilmesi mahiyetinde bir haber teşkil eder. Bu itibarla, bu görüşmelerin habercilik tekniğine uygun olarak nakledilmesi gerekir. Bu iş ise, niteliği bakımından yasama yetkisiyle ve Yasama Meclislerinin iç idaresiyle hiçbir ilgisi olmayın tamamiyle icrai bir görevdir. Böyle olunca, bu fıkranın muhafazası Anayasanın 5 ve 6 nci maddelerinde yer alan fonksiyonlar (kuvvetler) ayrılığı ilkesine aykırı olur. Öte yandan, Yasama Meclisleri Başkanlık Divanlarına böyle bir görev verilmesi, şahsi takdirlerin son derecede tehaliif edebileceği ve hislerin filhal büyük bir rol oynadığı böyle bir konuda, onları, Yasama Meclisleri üyelerinin devamlı tenkidlerine mâruz tutacak ve bunun sonucunda da Başkanlık Divanları üyelerinin tarafsızlıklarının temeli olan mânevi otoriteleri kaybolmak tehlikesine mâruz kalmış olacaktır. Bu görevin, Meclis teşkilâtı içersinde yer alacak bir memur tarafından yapılması da, yeterli olmayacaktır. Bir kere, bu memuru, Meclis teşkilâtı muhtar bir mahiyet taşımadığına göre, denetlemek ve ona emir vermek durumunda olan Başkan ve Başkanlık Divanları, yine yıpratıcı tenkidlerden kurtulamıyacak; ayrıca, bu memur, - nihayet, Yasama Meclisleri Başkanlık Divanları da siyasi kurullar olduğundan - şu veya bu istikamette gelebilecek tesirlerden tamamiyle masun olmayabilecektir. Bu itibarla, Türkiye Büyük Millet Meclisi saatinin, yeterli olmak şartıyla, muhtar Kurumun siyasi tesirler dışındaki görevlileri tarafından yürütülmesi en doğru yol olacaktır. Bu durumda, Kurumun faaliyetlerinden Yasama Meclislerine karşı ancak siyasi bir sorumluluk taşıyan Hükümet ve Turizm ve Tanıtma Bakanı da, muhtar bir Kurumun faaliyetleri bahis konusu olduğu için, Yasama Meclisleri huzurunda bu sorumluluklarının ölçüsünün asgariye indiğini göreceklendir.

21. Komisyonumuz, tasarının 29 ncu maddesini 17 nci madde olarak ele almış ve bu konudaki ve milletlerarası temaslar konusundaki esasların tesbitinde Hükümeti yetkili olarak kabul etmiştir. Bununla beraber, Hükümetçe tesbit edilecek esaslar içersinde dış yayınların cari idaresiyle yine Kurum yetkili olacaktır. Bunun, ezcümle, Britanya Yayın Korporasyonunda uygulanan esaslara da uygun düştüğü belirtilir.

22. Komisyonumuz, tasarının 30 ncu maddesini 16 nci madde olarak ele almış ve millî güvenlik icaplarına aykırı haberlerin yayını durdurma yetkisini, Turizm ve Tanıtma Bakanından alarak, Anayasa gereğince millî güvenlik ve savunma konusunda özel koordinasyon yetkileri olan Başbakanı vermiştir. Komisyonumuz, ayrıca, men kararının Kurumca halka duyurulması takdirinde, men keyfiyetinin hiçbir kıymeti kalmıyacağını düşünerek, bu yoldaki hükümleri çıkarmıştır.

Anayasamızın 110 ve 111 nci maddeleri, millî güvenlik konularından yasama organına karşı Bakanlar Kurulunun sorumlu olduğunu açıkça ifade etmektedir. Radyo - televizyon yoluyla yapılabilecek bâzi yayınların millî güvenliği açıkça ihlâl etmesi halinde, bunların neşrinin menetme yetkisinin Başbakanı tanınması, bu bakımdan, Anayasaya tamamiyle uygundur. Esasen, tanınan yetki, Başbakanı bir haberi istediği şekilde neşrettirmek imkânını da vermemektedir.

Komisyonumuz, Başbakan tarafından alınacak men kararlarının «açıkça millî güvenlik» mülâhazalarıyla ilgili olup olmadığı hususunun Anayasanın 114 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince Danıştayın murakabesine tabi olduğunu dikkate alarak, bu murakabenin çabuklaştırılmasını derpiş eden hükümleri, aslında son derecede istisnai ve olağanüstü hallerde kullanılması gereken böyle bir yetkinin suiistimalini önlemiştir.

23. Komisyonumuz, seçimler sırasında siyasi partilere tanınan haklar konusundaki 31 nci maddesi, 15 nci madde olarak ve bâzi redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir. İlk bakışta, bu konuda yer almasına lüzum görülmiyebilecek olan bu hükmün muhafaza edilmesinin sebebi, bu konuda yer alan hükümlerin seçim kampanyası sırasında siyasi partilerin yapacakları konuşmalar için de uygulanmasını sağlamaktır.

24. Komisyonumuz, tasarının 32 nci maddesini esasa taallük etmiyen bâzi değişikliklerle 14 ncü madde olarak kabul etmiştir.

25. Komisyonumuz, bu kısmın ikinci bölümünü kaldırmış ve tasarının 33 ncü maddesini, radyo - televizyon yayınlarının özelliklerine uygun düşen bir tarzda düzeltme ve cevap hakkını tanımlamak suretiyle 18 nci madde olarak kabul etmiştir.

26. Komisyonumuz bu kısmın üçüncü bölümünü ikinci bölüm olarak ele alıp başlığına «haksız fiilleri» de ilâve ederek kabul etmiş ve tasarının 34 ncü maddesini 19 ncü madde olarak, daha açık bir şekilde yeniden kaleme almıştır.

27. Komisyonumuz, tasarının 35 nci maddesini de iki aylık saklama süresinin hangi hallerde uzayacağını daha iyi belirterek kaleme almış ve 20 ncü madde olarak kabul etmiştir.

28. Komisyonumuz, tasarının 46 nci maddesini genişleterek ve 21 nci madde olarak kabul etmiştir.

29. Komisyonumuz, dördüncü bölümünü üçüncü bölüm olarak ele alıp başlığını aynen ve tasarının 36 nci maddesini 22 nci madde olarak ve mânayı daha iyi belirten değişikliklerle kabul etmiştir.

30. Komisyonumuz, bütün malî hükümleri «Malî hükümler» başlıklı üçüncü kısımda toplamayı uygun görmüştür.

Komisyonumuz, tasarının ikinci kısmının birinci bölümünün başlığını bir redaksiyon değişikliğiyle kabul etmiştir.

31. Komisyonumuz, tasarının 16 nci maddesini bâzi redaksiyon değişiklikleriyle 23 ncü madde olarak kabul etmiştir.

32. Komisyonumuz, tasarının 17 nci maddesini 24 ncü madde olarak aynen kabul etmiştir.

33. Komisyonumuz, tasarının 18 nci maddesini 25 nci madde olarak bâzi redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

34. Komisyonumuz, tasarının 19 ncü maddesini 26 ncü madde olarak ve bâzi redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

35. Komisyonumuz, tasarının 20 nci maddesinde yer alan teferruatı, İktisadi Devlet Teşekküllerine uygulanan genel hükümlere yapılan atıf dolayısıyla çıkarmış ve sadece yıllık yatırım programları ile yıllık bütçede Tanıtma ve Turizm Bakanının onay verme yetkisine sahibolduğunu belirten bir hüküm sevk ederek, bu maddeyi 27 ncü madde olarak kabul etmiştir.

36. Komisyonumuz, yukardaki paragrafta yer alan mülâhazalar dolayısıyla tasarının 21, 22 ve 23 ncü maddelerini çıkarmıştır.

37. Komisyonumuz, tasarının yatırımlarla ilgili askerî görüşün alınmasına taallük eden 56 ncü maddesini kanunun sistemi bakımından ve kanu tüzet kişilerinin temaslarının ancak bakanlıklarla olabileceği mülâhazasıyla «Genelkurmay Başkanlığı» ibaresini «Millî Savunma Bakanlığı» olarak değiştirmek suretiyle, 28 nci madde olarak kabul etmiştir. Millî Savunma Bakanlığının görüşüyle Kurumun görüşü arasında ihtilâf olduğu takdirde, Kurumun behemehal bu Bakanlığın görüşüne uymak zorunda olmayacağı ve ihtilâfın normal kanallardan Millî Güvenlik Kurulu ve Bakanlar Kuruluna getirilmesi gerekebileceği tabiidir.

38. Komisyonumuz, tasarının bu kısmının ikinci bölümünü hazfetmiş ve bu bölümde yer alan ortaklıklara dair 24 ncü maddeyi, Kurumun Anayasanın 121 nci maddesinin âmir hükmü gereğince haiz olduğu radyo - televizyon tekelinin icaplarına uyduran ilâveleri yapmak suretiyle, 29 ncü madde olarak kabul etmiştir.

39. Komisyonumuz, tasarının bu kısmının üçüncü bölümünü de hazfetmiş ve bu bölümde yer alan Yüksek Denetleme Kurulunun denetimine dair maddeyi, bâzi redaksiyon değişiklikleriyle 33 ncü madde olarak kabul etmiştir. Bu hükmün mühafaza edilmesindeki sebep, Kurumun bir iktisadi Devlet teşekkülü olmayacağı muvacehesinde, sadece bu teşekkülleri murakabe etmekle görevli bu Kurulun yetkisinin Kuruma dahi teşkilinin ancak özel bir hükmün sarahati sayesinde mümkün olabilmesidir.

Kurumun, bir kamu iktisadi teşebbüsü olarak, ayrıca, Anayasanın 127 nci maddesinin son fıkrası gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisinin murakabesine de tabi olduğu şüphesizdir.

Komisyonumuz, bu madde muvacehesinde; tasarının 26 nci maddesini haşiv sayarak çıkarmıştır.

40. Komisyonumuz, tasarının 43 ncu maddesinde yer alan tarife ve ruhsatiyelere mütaallik hükmü, bu kısmın 30 ncu maddesi olarak ve bazı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

41. Komisyonumuz, tasarının 45 nci maddesini de kurulmak üzere olan Devlet Yatırım Bankasını açıkça belirtmek suretiyle 31 nci madde olarak kabul etmiştir. Devlet Yatırım Bankası kaideten İktisadi Devlet Teşekküllerine açık olduğu cihetle, bu vasfı taşımayan Kurum için böyle bir sarahate ihtiyaç görülmemiştir.

42. Komisyonumuz, tasarının 55 nci maddesini bazı redaksiyon değişiklikleriyle 32 nci madde olarak kabul etmiştir.

43. Komisyonumuz, tasarıda beşinci kısım olarak yer alan «İstisna ve muafliklar» a mütaallik maddeleri, yeni üçüncü kısmın ikinci bölümü olarak ele almayı uygun görmüştür.

44. Komisyonumuz, tasarının 37 nci maddesini 34 ncu madde olarak ve bazı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

Bu vesileyle, Anayasanın 121 nci maddesinin 1 nci fıkrasının - her hangi bir istisna gözetmeksiz - bütün radyo - televizyon istasyonlarının idaresinin bir kamu tüzel kişiliği eliyle yapılmasını âmir olduğu ve böylelikle, bu hususta bu kamu tüzel kişiliğine ait bir radyo - televizyon tekelinin Anayasa tarafından kurulmuş olduğunu belirtmek gereklidir. Bu prensip, memleketimizde öteden beri uygulandıktan başka, Batı - Avrupa memleketlerinin büyük kısmında ve Japonya da da aynı prensip uygulanmaktadır. Bunun, frekansların birbirine karışmasını önlemek gibi teknik zaruretlere kadar, memleketin kamu düzeni ve millî güvenliğiyle ilgili veçheleri bulunduğu da izahtan vârestedir.

«Yayın» mefhumuna girmediği yani kütleye hitaben bahis konusu olmadığı amatör radyoculuk ile - polis radyosu gibi - belli bir hizmetin icabı olarak ve sırf o hizmetin sınırları içinde kalması gereken radyo tesislerinin, bu tekelin dışında kaldığı şüphesizdir.

45. Komisyonumuz, tasarının 38 nci maddesini 35 nci madde olarak ve bazı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

46. Komisyonumuz, tasarının 39 ncu maddesini bazı redaksiyon değişiklikleriyle 36 nci madde olarak kabul etmiştir.

47. Komisyonumuz, kanunun sistemi bakımından tasarının 44 ncu maddesini bazı redaksiyon değişiklikleriyle 37 nci madde olarak kabul etmiştir.

48. Komisyonumuz, tasarının 40 nci maddesini 38 nci madde olarak bazı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

49. Komisyonumuz, tasarının 41 nci maddesini, yönetmelikle ilgili konuların hepsi bir tek maddede belirtildiğinden çıkarmıştır.

50. Komisyonumuz, tasarının 52 nci maddesini 39 ncu madde olarak ve kapsamını değiştirmek suretiyle kabul etmiştir.

51. Komisyonumuz, tasarının 42 nci maddesini bazı redaksiyon değişiklikleriyle 40 nci madde olarak kabul etmiştir.

52. Komisyonumuz, tasarının 54 ncu maddesini, bu maddede diğer bazı kanunları da zikretmek suretiyle 41 nci madde olarak kabul etmiştir.

53. Komisyonumuz, tasarının çeşitli yerlerine serpiştirilmiş olan personelle ilgili hükümleri yeni üçüncü kısmın üçüncü bölümü olarak «personelle ilişkin hükümler» başlığı altında ele almayı uygun görmüştür.

54. Komisyonumuz, tasarının 47 nci maddesini 42 nci madde olarak bazı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

55. Komisyonumuz, tasarının 48 nci maddesini, bir kefalet sandığının kurulmasına mâni her

hangi bir hüküm esasen mevzuatımızda yer almadığından ve bu sandığın kapsamına girecek me-
mur sayısı önemli olmadığından, metinden çıkarmıştır.

56. Komisyonumuz, kurum personelinin emeklilik haklarını, metne eklediği 43 ncü maddede
düzenlemiştir.

57. Komisyonumuz, tasarının 49 ncü maddesini bâzı değişikliklerle 43 ncü madde olarak ka-
bul etmiştir.

58. Komisyonumuz, tasarının 50 ncü maddesini, kalkınma plânının icaplarına uygun olarak
tadilen ve 45 ncü madde olarak kabul etmiştir.

59. Komisyonumuz, tasarının 51 ncü maddesini tadilen 46 ncü madde olarak kabul etmiştir.

60. Komisyonumuz, sevk ettiği hükmü pek tabii saydığı cihetle, tasarının 53 ncü maddesini
çıkarmıştır.

61. Komisyonumuz, tasarıda yedinci kısımda yer alan, «Kaldırılan hükümler» e dair 57 ncü
maddeyi, redaksiyon bakımından sarahat vermek suretiyle, yeni beşinci kısımda son hükümler ara-
sında 48 ncü madde olarak kabul etmiştir.

62. Komisyonumuz, tasarının, «geçici hükümler» e aidolan sekizinci kısmını, dördüncü kısım
olarak ele almıştır.

63. Komisyonumuz, 1 ncü geçici maddeyi bâzı redaksiyon tadilleriyle kabul etmiştir.

64. Komisyonumuz, 2 ncü geçici maddeyi de bâzı redaksiyon değişiklikleriyle kabul etmiştir.

65. Komisyonumuz, 3 ncü geçici maddeyi de bâzı tadillerle kabul etmiştir.

66. Komisyonumuz, metne eski personelin müktesep haklarının ne ölçüde tanınacağına dair
bir maddeyi 4 ncü geçici madde olarak eklemeyi uygun görmüştür.

67. Komisyonumuz, tasarının 4 ncü geçici maddesini bâzı tadillerle 5 ncü geçici madde olarak
kabul etmiştir.

68. Komisyonumuz, tasarının 6 ncü geçici maddesini bâzı tadillerle kabul etmiştir.

69. Komisyonumuz, metne, bu kanunda yönetmelikle düzenlenmesi gereken hususlara dair yö-
netmeliklerin ne zaman çıkarılması gerektiğine dair bir 7 ncü geçici madde eklenmiştir.

70. Komisyonumuz, 7 ncü geçici maddeyi 8 ncü geçici madde olarak aynen kabul etmiştir.

71. Komisyonumuz, tasarının 5 ncü geçici maddesini, bâzı tadillerle 9 ncü geçici madde olarak
kabul etmiştir.

72. Komisyonumuz, radyo alanındaki yatırım faaliyetinin aradaki intikal devresi sırasında
devam edebilmesini teminen, metne, gelecek yıllara sarf taahhütleri konusunda bir 10 ncü geçici mad-
de eklemeyi uygun görmüştür.

73. Komisyonumuz, tasarıda yürürlük ve yürütme hükümleri başlığı altında yer alan doku-
zuncu kısmı, beşinci kısım olarak ve son hükümler başlığı altında ele almıştır.

74. Komisyonumuz, bu kısımda, metne yönetmelikle tanzim edilecek hususları belirten bir
maddeyi 47 ncü madde olarak eklemiştir.

75. Komisyonumuz, kaldırılan hükümleri gösteren 47 ncü maddeden sonra, tasarının 58 ncü
maddesini 48 ncü madde olarak ve Yönetim Kurulunun bir an önce seçilmesini ve gerekli yeni
yönetmeliklerin bir an önce yapılmasını sağlayacak şekilde tadil ederek kabul etmiştir.

76. Komisyonumuz, tasarının 59 ncü maddesini 50 ncü madde olarak aynen kabul etmiştir.

77. Metnin muhtelif maddelerinde geçen «derhal tebliğ edilir» ibaresinden maksadın, tebli-
gatın, iş saatleri içinde olmak şartıyla, objektif hüsnüniyet kaidelerinin icaplarına uygun olarak,
en kısa zaman içerisinde yapılmış olduğu bilhassa belirtilir.

78. İşbu Kanununun Anayasanın 7 ncü geçici maddesi gereğince 25 Ekim 1963 e kadar çıkması ge-
reken kanunlardan olduğu Genel Kurulun da onaylaması ile tesbit edildiği cihetle, diğer bütün
işlere takdir edilerek öncelik ve ivedilikle görüşülmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı
Malatya
A. Akşit

Sözcü
İstanbul
C. Kurca

Bu Rapor Kâtibi
Artvin
S. Eminağaoğlu

Adana

M. K. Küçüktepepınar
İmzada hazır bulunamadı

Eskişehir

Ş. Asbuzoğlu

İzmir

Söz hakkım saklıdır
N. Kürşat

Aydın

N. Müren

İstanbul

Söz hakkım saklıdır
H. Tiyansan
İmzada bulunamadı

Kars

B. Vural

Aydın

Söz hakkım saklıdır
İ. Sezgin

İzmir

Muhalifim
Ş. Akkan

Muğla

H. Baydur

Muhalefet şerhi

Kurum yeni bir kuruluş olduğu halde tasarı altı ay içerisinde Meclise sevk edilmemiştir. Bu sebeple Anayasanın geçici 7 nci maddesine sevkteki gecikme aykırıdır.

Tasarının 16 nci maddesi Anayasanın 121 nci maddesindeki Kurumun mutlak muhtariyet hakkını ihlâl etmektedir.

Tasarının 34 nci maddesi ve dolayısıyla 29 ncu maddesi radyo ve televizyon kurmak ve işletmek hakkını Kurumun tekeline vermektedir.

Bu husus da Anayasanın 121, 40 ve 11 nci maddelerine aykırı bulunduğundan muhalifim.

İzmir

Ş. Akkan

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu kanun tasarısı

BİRİNCİ KISIM

Genel esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş görev ve yetkileri

MADDE 1. — Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu adıyla özerk bir iktisadi kamu tüzel kişiliği kurulmuştur.

Kurum bu kanuna göre yönetilir. Kurumun remzi TRT dir. Merkezi Ankaradır.

MADDE 2. — TRT nin görevleri :

- a) Radyo ve televizyonla haber hizmetlerini görmek, eğitici, öğretici, kültür ve eğitime yardımcı, eğlendirici, yurdu içerde ve dışarda tanıtıcı, yeterli, doğru ve tarafsız yayın yapmak,
- b) Yurdun gerekli yerlerinde yeni radyo ve televizyon tesisleri kurmak, bu tesisleri işletmek, mevcut radyo ve yayın tesislerini ihtiyaca göre geliştirip genişletmek,
- c) Radyo ve televizyon postaları arasındaki iş ve yayın ehengini sağlamak, uluslararası teşekküller ve yabancı radyo ve televizyon kuruluşları ile gerekli münasebetleri düzenlemektir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yönetim

MADDE 3. — TRT nin en yüksek uzvu; idare ve karar organı Yönetim Kuruludur.

TRT, Yönetim Kurulunun aldığı kararlar içerisinde ve onun gözetimi altında Genel Müdür tarafından yönetilir.

MADDE 4. — Yönetim Kurulu TRT ye bu kanunla verilmiş olan görevlerin yerine getirilmesini sağlar ve yayın esaslarını düzenler.

Bu amaçla :

- a) Anayasa ve kanunlara aykırı hareket edilmemesini,
  - b) Anayasa ve Seçim kanunlarındaki haklar saklı kalmak üzere tam bir tarafsızlık ve bağımsızlık içinde halka hizmet edilmesini ve yurdun radyo ve televizyon hizmetlerinin karşılanmasını,
  - c) Cumhuriyet esaslarını ve demokrasi ilkelerini benimsetici, demokratik davranış ve düşünce tarzını geliştirici bir zihniyetin programlara hâkim olmasını,
  - ç) Programların, Atatürk devrimlerini bu devrimlerin amacı olan dünya görüşü, yaşama tarzı ve kültür değişimini destekleyici bir tutumla hazırlanmasını,
  - d) Haberlerin doğruluk, sürat ve modern habercilik ilkelerine uygun olmasını,
  - e) Haberler ve yorumların birbirinden açık olarak ayrılmasını,
  - f) Siyasi yorum niteliğindeki yayınların, çeşitli ve karşıt görüşleri içine alacak şekilde hazırlanmasını ve kaynaklarının belirtilmesini,
  - g) Programların, yetkili uzmanlarca hazırlanmasını ve fikrî, artistik ve halk eğitimi bakımından yeterli olmasını,
  - h) Radyo ve televizyonların, teknik bakımdan gereken nitelikte çalışmasını,
- Gözetir.

MADDE 5. — Yönetim Kurulu :

- a) Millî Savunma, İçişleri, Maliye, Millî Eğitim ve Basın - Yayın ve Turizm Bakanları tarafından bakanlıkları teşkilâtından veya dışardan seçilip müşterek kararlar atanacak 5 üye,

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Kanunu

BİRİNCİ KISIM

Genel esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, görev ve yetkiler

Kuruluş :

MADDE 1. — Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu adıyla, tüzel kişiliğe sahip özerk bir kamu iktisadi teşebbüsü kurulmuştur.

Kurumun remzi, TRT dir.

Kurumun merkezi Ankara'dır.

Görev :

MADDE 2. — Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun görevleri :

a) Radyo ve televizyonla haber hizmetlerini görmek; eğitici, öğretici, kültür ve eğitime yardımcı, eğlendirici, yurdu içerde ve dışarda tanıtıcı, yeterli, doğru ve tarafsız yayın yapmak;

b) Yurdun gerekli yerlerinde yeni radyo ve televizyon tesisleri kurmak, bu tesisleri işletmek, mevcut radyo ve yayın tesislerini ihtiyaca göre geliştirip genişletmek ;

c) Radyo ve televizyon postaları arasındaki iş ve yayın âhengini sağlamak ve bu kanunda gösterilen esaslar içerisinde milletlerarası teşekküller ve yabancı radyo ve televizyon kuruluşları ile münasebetleri düzenlemek; ve

d) Yayınlarının mümkün olduğu kadar geniş bir alanda en iyi bir şekilde yapılabilmesi için araştırmalarda bulunmak, tedbirler almak ve gerekiyorsa, kendi tesislerinde kullanılacak alet ve cihazlar üzerinde araştırma yapmak, bunları kısmen veya tamamen imâl etmek ve bunun için gerekli tesisleri kurmaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yönetim

Yönetim organları :

MADDE 3. — Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun en yüksek karar ve yönetim organı, Yönetim Kuruludur.

Kurum, Yönetim Kurulunun aldığı kararlar çerçevesinde ve onun gözetimi altında, Genel Müdür tarafından yönetilir.

Yönetim Kurulunun kuruluşu :

MADDE 4. — Yönetim Kurulu :

I - Genel Müdür;

II - Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararnamesiyle atanacak bir Hükümet temsilcisi;

III - Turizm ve Tanıtma Bakanının teklifi üzerine, bu Bakanlığın dördüncü derece veya daha üst dereceli memurları arasından Bakanlar Kurulu kararnamesiyle atanacak bir Hükümet temsilcisi;

b) Üniversitelerarası Kurul tarafından iktisadi veya sosyal ilimleri veya haberleşme veya sosyal hizmetleri veya radyo televizyon tekniği veya programcılığını konu alan fakülte veya yüksek okulların öğretim üyeleri arasından seçilecek iki öğretim üyesi,

c) 6 ncı maddede yazılı kuruluşların bu madde uyarınca seçecekleri temsilcilerinin toplanıp kendi aralarından veya dışardan seçecekleri iki üye,

ç) TRT nin devamlı kadrolarında yer alan görevlilerinin kendi aralarından seçecekleri bir üye ile Genel Müdürden,

Kurulur.

Yönetim Kurulu üyelerinin 13 ncü maddenin (a) ve (c) bentlerindeki nitelikleri haiz olması şarttır.

Genel Müdür hariç, diğer Yönetim Kurulu üyeleri 5 yıl için atanır veya seçilirler. Bu süre bitmeden üyeliğin sona ermesi halinde açılan yere seçilen veya atanan yeni üye, eski üyenin süresini tamamlar.

Üyeler sürenin sonunda tekrar atanabilir veya seçilebilirler.

MADDE 6. — TRT Yönetim Kuruluna seçilecek iki üye, aşağıda adları yazılı kuruluşların yönetim kurullarının göstereceği birer temsilci ile Devlet Tiyatrosu Genel Müdürü, Opera bölümünden bir temsilci ve konservatuarlar öğretmen kurullarınca seçilmiş bir öğretmenden kurulu bir seçme komitesi tarafından seçilir.

Temsilci gönderecek kuruluşlar şunlardır :

a) Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, UNESCO Milli Komisyonu, Türkiye Gazeteciler Cemiyetleri Federasyonu,

b) Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partiler,

c) Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları ve Borsaları Birliği ve Türkiye'de en çok temsil yetkisi olan en üst kademedeki işçi teşekkülü, Türkiye Ziraat Odaları Birliği.

Seçme Komitesi, Yönetim Kurulunun çalışma süresi bitmeden üç ay önce veya üyeliğin açılması halinde derhal Basın - Yayın ve Turizm Bakanı tarafından günü ve yeri belirtilerek toplantıya çağırılır.

Toplantıyı yönetecek başkan ve iki kâtibi, Komite kendi arasından seçer. Komitenin en az 2/3 çoğunlukla toplanması ve seçilecek iki üyeyi salt çoğunlukla seçmesi gerekir. Seçim tutanağı başkan ve iki kâtip tarafından imzalanır ve en geç ertesi gün Basın - Yayın ve Turizm Bakanına verilir. Kurulca seçilen iki üyenin adı, Bakan tarafından derhal TRT Yönetim Kurulu Başkanlığına bildirilir.

Seçme Komitesine katılacaklara kanuni yolluklarına ilâveten toplantı süresi gözönünde tutularak verilecek tazminat tutarı, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır ve TRT'ce ödenir.

MADDE 7. — TRT personeli tarafından Yönetim Kurulu üyesi seçiminde uygulanacak usul ve Seçme Komitesinin toplanması ve çalışmasıaait esaslar bir tüzükle belirtilir.

MADDE 8. — Yönetim Kurulu üyeleri atanma ve seçimlerindeki usule göre görevden uzaklaştırılabilir veya çekilebilirler.

Seçme Komitesince atanan üyenin görevinden uzaklaştırılmasını 6 ncı maddede yazılı kuruluşların 2/3 ünün yazı ile istemesi üzerine Basın - Yayın ve Turizm Bakanı Komiteyi derhal toplantıya çağırır. Komite 6 ncı maddede gösterilen usule uyarak üyenin görevinde devamina veya görevinden uzaklaştırılmasına karar verir, görevinden uzaklaştırılan üyenin yerine yenisini seçer.

Kendilerini atayan veya seçen kuruluşla arasındaki hizmet bağının sona erdiği, Yönetim Kurulu üyeliğine kanuni engel hali bulunduğu, özürsüz olarak ardı ardına üç toplantıya katıl-

IV - Radyo veya televizyon konularında kürsüsü bulunan Üniversite Fakülteleri Profesörler Kurulları üyelerinin İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğünün çağrısı üzerine İstanbul'da toplanıp kendi aralarında seçecekleri elektrik veya elektronik uzmanı bir öğretim üyesi;

V - Üniversitelerin hukuk, iktisat ve sosyal bilimler öğretim üyelerinin Ankara Üniversitesi Rektörlüğünün çağrısı üzerine Ankara'da toplanıp kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesi;

VI - İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Ankara Üniversitesi Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi ve Güzel Sanatlar Akademisi Profesörler Kurullarının kendi aralarından seçecekleri üçer öğretim üyesi ile bu öğretim üyelerinin kendileri ve kendilerini seçen seçici kurullar mensupları dışından seçecekleri edebiyat, fikir veya sanat alanında belirli hizmet ve eserleri görülmüş beş kişiden kurulu bir seçici kurul tarafından seçilecek edebiyat, fikir veya sanat alanında yüksek hizmetleri görülmüş bir kişi;

VII - Devlet konservatuvarları öğretim kurulları üyelerinin Millî Eğitim Bakanının çağrısı üzerine Ankara'da toplanıp kendi aralarından seçecekleri iki öğretmenin; İstanbul Belediyesi Konservatuvarı Batı Müziği Bölümü öğretmenlerinin kendi aralarından seçecekleri iki öğretmenin; İstanbul Belediyesi Konservatuvarı Türk Müziği Bölümü öğretmenlerinin kendi aralarından seçecekleri iki öğretmenin; Devlet Tiyatrosu Genel Müdürünün; Devlet Tiyatrosu sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri iki sanatçının; Devlet Operası sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri iki sanatçının; İstanbul Belediye Tiyatrosu sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri iki sanatçının ve Cumhurbaşkanlığı Filârmoni Orkestrası sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri iki sanatçının, Millî Eğitim Bakanının çağrısı üzerine Ankara'da toplanarak, müzik, tiyatro ve opera sanatlarında yüksek hizmetleri görülmüş kimseler arasından seçecekleri bir kişiden kuruludur.

Yukarıda yazılı seçici kurullar üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanırlar ve seçimi hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğunun oyu ile yaparlar.

Yukardaki II ve III nci bendlerde yazılı Yönetim Kurulu üyeleri, görevlerinden atanmalarındaki usule göre uzaklaştırılabilirler.

Yukarıdaki IV, V, VI ve VII nci bendlerde yazılı Yönetim Kurulu Üyeleri beş yıl süre ile görev yaparlar ve görevlerinden hiçbir suretle uzaklaştırılamazlar. Bu süre sona ermeden üyeliğin boşalması halinde, yeni seçilen üye eskisinin görev süresini tamamlar. Tekrar seçilmek caizdir. Bu üyelerin, siyasi parti mensubu olmamaları şarttır.

Yönetim Kurulu üyeliği için kanuni bir engelin ortaya çıkması veya bir Yönetim Kurulu üyesinin özürsüz olarak üst üste üç toplantıya katılmadığının Yönetim Kurulunca tesbit edilmesi takdirinde, yukardaki IV, V, VI ve VII nci bendlerde yazılı üyelerin görevi, Turizm ve Tanıtma Bakanının onayı ile sona erer.

Yönetim Kurulunun görevleri :

MADDE 5. — Yönetim Kurulu, Türkiye Radyo - Televizyon Kurumuna bu kanunla verilen görevlerin yerine getirilmesini sağlar ve yayın esaslarını tesbit eder. Bu amaçlar :

a) Seçim kanunlarındaki hükümler de saklı kalmak üzere, tam bir tarafsızlık içinde halka hizmet edilmesini ve radyo ve televizyon hizmetlerinin karşılanmasını;

b) Programların, Anayasanın Başlangıcı ile Genel Esaslar başlıklı Birinci Kısımında yer alan ilke ve hükümleri benimsetici ve bu ilke ve hükümlere uygun düşünce ve davranış tarzını geliştirici bir zihniyet ve Türk toplumunun çağdaş uygarlık seviyesine erişmesi amacını güden Atatürk Devrimlerini ve bu Devrimlerin getirdiği dünya görüşü ile yaşama tarzını yerleştireci ve geliştirici bir tutumla hazırlanmasını;

c) Haberlerin doğruluk, çabukluk ve çağdaş habercilik ilkelerine uygun olmasını ve kaynaklarının belirtilmesini;

madığı, Yönetim Kurulunun geri kalan üyelerinin kararı ile anlaşılan üyenin adı, Başkan tarafından Basın - Yayın ve Turizm Bakanına bildirilir ve Bakanın onayı ile görevine son verilir.

MADDE 9. — Yönetim Kurulu üye tamsayısı ile toplanarak Başkan ve Yardımcısını seçer.

Yönetim Kurulu kararlarını, üye tamsayısının çoğunluğu ile alır. Oylarda eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

Kurulun toplantıları ayda ikiden az olamaz.

MADDE 10. — Yönetim Kurulu üyeleri TRT'nin görev ve yetkilerine giren konularda doğrudan doğruya veya dolayısıyla taraf olamazlar ve bu konularda hiçbir menfaat sağlayamazlar.

MADDE 11. — Yönetim Kurulu, yayınların özü, programların genel düzeni ve yayın saatlerinin tesbiti gibi belli bir konuda danışmak üzere, radyo ile ilgili kamu ve özel kuruluşlar, prodüktörler, eser sahipleri, sanatçı ve dinleyicilerin oyunu belirtecek danışma komiteleri kurabilir. 6 ncı maddede adı geçen Seçme Kurulu temsilcileri danışma komitelerinde kuruluşlarını temsil ederler.

Her radyo dinleme bölgesi için mahallî ihtiyaçların tesbit ve karşılanmasını kolaylaştırmak üzere, mahallî bölge danışma komiteleri kurmaya Genel Müdür de yetkilidir. Bölge radyo müdürü bu komitelere katılır.

MADDE 12. — Yönetim Kurulu ve Genel Müdürün yetki ve sorumlulukları tüzükte belirtilir.

Yönetim Kurulu üyelerine verilecek ücreti Bakanlar Kurulu kararlaştırır.

MADDE 13. — Genel Müdürü Yönetim Kurulu seçer. Basın - Yayın ve Turizm Bakanının teklifi ile müşterek kararla atanır.

Genel Müdür, TRT'nin bütün işlerini mevzuata, Yönetim Kurulunun kararlarına ve TRT'nin çalışma konularının gereklerine göre yürütür.

TRT'yi Genel Müdür temsil eder. Genel Müdürün görevinden uzaklaştırılması, atanmasındaki usule göre yapılır.

Genel Müdürün yardımcıları üçten fazla olamaz. Yardımcılardan birinin yüksek elektronik veya elektrik mühendisi olması gerekir.

Yardımcılar, Genel Müdürün teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile atanırlar.

Genel Müdür ve Yardımcısı olabilmek için :

a) İktisadi veya sosyal ilimler veya haberleşme veya sosyal hizmetler veya radyo televizyon tekniği veya programcılığı alanında yüksek öğrenim yapmış olmak,

b) Genel Müdürlük veya yardımcılığı görevini yerine getirebilecek bilgi ve tecrübeye,

c) Memurun Kanununun 4 ncü maddesinin A, B, C, H, V. fıkralarındaki niteliklere, Sahip bulunmak gerekir.

MADDE 14. — TRT'nin kuruluşu, kadroları ve uzmanlık yerleri personelinin görev ve yetkileri Yönetim Kurulu tarafından Devlet Personel Dairesinin ve Maliye Bakanlığının müthalâasına uygun olarak hazırlanacak ve Basın - Yayın ve Turizm Bakanının onayı ile uygulanacak bir yönetmelikle belirtilir.

MADDE 15. — TRT personeli Kamu İktisadi Teşebbüsleri personeline uygulanan hükümlere tâbidir. Ancak :

a) Kurumun devamlı kadrolarında çalışanlardan temsil veya icra sanatçıları, prodüktörler, redaktörler, kameramanlar, efekt, transmisyon, anrejistremen, odio ve video operatörleri gibi yayın veya organizasyon işlerini yapanlara serbest piyasa rekabeti dolayısıyla hizmette kalmaları için verilecek tazminat miktarı,

Geçici Komisyonun değişikliği

- d) Siyasi yorum niteliğindeki yayınların, çeşitli ve kapsat görüşleri içine alarak şekilde hazırlanmasını ve kaynaklarının belirtilmesini;
- e) Haberlerin ve yorumların birbirinden açık olarak ayrılmasını;
- f) Programların yetkili uzmanlarca hazırlanmasını ve fikir, sanat, halk eğitimi ve toplum kalkınması bakımlarından yeterli olmasını;
- g) Radyo ve televizyon istasyonlarının, teknik bakımdan gereken nitelikte çalışmalarını gözetir.

Yönetim Kurulu Toplantıları :

MADDE 6. — Yönetim Kurulunun toplantı ve karar oranı, üye tamsayısının salt çoğunluğudur.

Yönetim Kurulu, ilk toplantısında, Başkan ile Başkan Yardımcısını seçer; Genel Müdür, bu görevlere seçilemez.

Kurulun toplantıları ayda ikiden az olamaz.

Yasaklamalar :

MADDE 7. — Yönetim Kurulu üyeleri, Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun görev ve yetkilerine giren konularda doğrudan doğruya veya dolayısıyla taraf olamaz ve bu konularda hiçbir menfaat sağlayamaz.

Ücret :

MADDE 8. — Yönetim kurulu üyelerine verilecek ücretler, Bakanlar Kurulu kararnamesiyle tesbit edilir.

Genel müdür ve yardımcıları :

MADDE 9. — 1. Genel Müdür, Yönetim Kurulunun Turizm ve Tanıtma Bakanlığına inhası ve Bakanın teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu kararnamesiyle atanır.

Kurum, Genel Müdür tarafından temsil olunur.

Yönetim Kurulu, Genel Müdürün görevinden uzaklaştırılmasını istediği takdirde, Genel Müdür, atanmasındaki usule uyularak görevinden uzaklaştırılır. Genel Müdür, Yönetim Kurulunun yazılı görüşü alındıktan sonra, millî güvenliği, kamu düzenini veya Devletin dış münasebetlerinin sağlamlığını korumak amacıyla Bakanlar Kurulu kararnamesiyle görevinden uzaklaştırılabilir. Bu fıkrada söz konusu işlemler aleyhine açılan iptal dâvalarında tebligat, müracaat tarihinden başlayarak kırksekiz saat içinde yapılır; cevap ve cevaba cevap süreleri onar gündür; bu sürelerin tamamlanmasından sonra onbeş gün içinde karar verilir.

2. Genel Müdür Yardımcıları üçten fazla olamaz. Bunlardan birisinin yüksek elektronik veya elektrik mühendisi olması gerekir.

Genel Müdür Yardımcıları, Genel Müdürün teklifi üzerine Yönetim Kurulu kararıyle atanırlar. Görevlerinden uzaklaştırılmaları aynı usule göre olur.

3. Genel Müdür ve Yardımcısı olabilmek için :

- a) İktisadi veya sosyal bilimler veyahut haberleşme veya radyo - televizyon tekniği veya programcılığı alanında yüksek öğrenim yapmış olmak;
- b) Genel Müdürlük veya Yardımcılığı görevini yerine getirebilecek bilgi ve tecrübeye; ve
- c) Memurin Kanununun 4 ncü maddesinin A, B, C, H ve V bendlerindeki niteliklere sahip bulunmak gerekir.

b) Kurumun devamlı kadroları dışında muayyen ihtisası gerektiren geçici işlerde çalıştırılacak yerli ve yabancı uzmanların ücretleri,

c) Yayın başına Kurumun içinden ve dışından çalıştırılacak olanların ücretleri,

ç) 7244 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki hizmetler için ihtiyaç duyulan 1 500 ve 1 750 lira ücretli kadroları,

Yönetim Kurulu tarafından Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığının mütalâasına uygun olarak hazırlanacak ve Basın - Yayın ve Turizm Bakanının onayı ile yürürlüğe girecek bir yönetmelikle belli edilir.

Bu maddenin (a) bendinin uygulanmasında 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin ikinci bendi tatbik olunmaz.

İKİNCİ KISIM

Mali hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Sermaye, program, bütçe ve hesaplar

MADDE 16. — TRT nin itibari sermayesi 300 000 000 liradır. Bakanlar Kurulu kararıyle bu sermaye 2/3 e kadar artırılabilir.

Bu sermayenin kaynakları şunlardır :

a) Bu kanunun geçici 1 nci maddesi gereğince TRT ye geçecek her çeşit değerlerin rayiç tutarları,

b) Genel bütçeye konulacak ödenekler.

MADDE 17. — Her yıl elde edilecek sâfi kârın % 15 i itibari sermayenin % 25 ini bulunca ya kadar yedek akçe olarak ayrılır. Zararlar yedek akçeden karşılanır.

MADDE 18. — 3222 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde gösterilen her çeşit alıcı telsiz tesisatı ve cihazları için verilen ruhsatnamelere ait ücret ve cezalar, radyo ve televizyon vasıtasıyla yapılan her çeşit ilân ve reklâm karşılıkları, halk önünde yapılacak konser, temsil ve benzeri programlara giriş ücreti, kitap, dergi ve plâk gibi yayımlarla ilgili gelirler, girilecek her çeşit radyo televizyon ticari ve iktisadi işlemlerinden elde edilecek kârlar ve bağışlar TRT nin geliridir.

MADDE 19. — 17 nci maddeye göre karşılanamıyan işletme açığı her yıl sonunda bu maksatla Basın - Yayın ve Turizm Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten Kuruma ödenir.

Radyo televizyon ile yapılacak okul yayınlarının gerektirdiği tesis ve işletme giderleri, her yıl Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine konur ve TRT'ye ödenir.

MADDE 20. — Yönetim Kurulu, Devlet plânlarının esaslarına uygun olarak uzun vâdeli ve yıllık yatırım ve finansman programlarını ve her yıl için TRT'nin işletme programlarını düzenler.

Yönetim Kurulunun hazırlayacağı yıllık yatırım ve finansman programları Basın - Yayın ve Turizm Bakanı eliyle en geç Eylül ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına gönderilir ve hazırlanan genel yatırım ve finansman programına dâhil edilmek üzere Bakanlar Kuruluna arz olunur ve bu program en geç aidolduğu yıldan önceki yılın Kasım ayı sonuna kadar incelenir ve onaylanarak kesinleşir.

Yıllık yatırım ve finansman programları üzerinde zaruri değişikliklerin yapılması da aynı usule tâbidir.

TRT'nin işletme bütçesi her hesap dönemi için yıllık program esas alınarak Genel Müdürlükçe hazırlanır ve Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşir.

Danışma kurulları :

MADDE 10. — Yönetim kurulu, radyo ve televizyon hizmetleriyle ilgili konularda danışmak üzere kurullar kurabilir.

Her radyo dinleme bölgesi için mahallî ihtiyaçların tesbit edilmesini ve karşılanmasını kolaylaştırmak üzere, mahallî bölge danışma kurulları kurmaya genel müdür yetkilidir. Bölge radyo müdürü bu kurullara katılır.

İKİNCİ KISIM

Yayınlarla ilgili hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yayın Esasları

Hükümet bildiri ve konuşmaları :

MADDE 11. — 1. Kurum, Hükümet bildirimlerini ve Hükümet adına yapılacak konuşmaları, sadece Hükümeti bağlamak kaydıyla yayınlamakla yükümlüdür. Ancak, bunların Hükümet bildiri veya konuşması olduğunu yayını sırasında açıklar.

Hükümet bildirimlerine ait metinlerin yazılı yayın isteği ile verilmesi ve yetkililerin imzalarını taşıması şarttır.

Hükümetin ortak sorumluluğuna giren veya kendi bakanlıklarının işleriyle ilgili olan konularda Bakanlar Kurulu üyelerinin yapacakları konuşmalara dair yayın istekleri, Başbakanın veya görevlendireceği bir Bakanın imzasıyla yapılır.

2. Hükümete dâhil olmayan siyasi partiler, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında grup kurma hakkına sahibolmak şartıyla, yukarıdaki bendde söz konusu Hükümet bildiri veya konuşmalarında, kendileriyle Hükümet veya Hükümete dâhil siyasi partilerden birisi arasında tartışmalı olan bir konuda kendi görüşünün münakaşa veya tenkid edildiğini ileri sürerek bu bildiri veya konuşmaya cevap vermek suretiyle bu konudaki kendi görüşünü açıklamak isterse, bu istem Siyasi Yayınlar Hakem Kuruluna derhal havale edilir.

İlgili siyasi partinin bu bendin 1 nci fıkrasında söz konusu isteminin, Hükümet bildiri veya konuşmasının yayınlanmasından iki tam gün içinde o siyasi partinin Genel Başkanının veya ona vekillik etme yetkisine sahip parti merciinin imzasıyla Kurum Genel Müdürlüğüne iki örnek halinde yapılması gereklidir.

Siyasi Yayınlar Hakem Kurulu, bu istemi, Genel Müdürlükçe havale edilir edilmez derhal incelemeye başlar ve kararını en geç iki gün içinde verir. Bu karar, yazıyla ilgili siyasi partinin Genel Başkanlığına derhal bildirilir.

Siyasi Yayınlar Hakem Kurulunun bu istemi kabul etmesi takdirinde, ilgili siyasi parti adına yapılacak konuşmanın, Siyasi Yayınlar Hakem Kurulunun kararının kendisine bildirildiği günden başlayarak iki tam gün içinde yayınlanması gerekir. Bu konuşma sadece o siyasi partiyi bağlamak kaydıyla yapılır ve bu husus yayının başında Kurum tarafından belirtilir.

Konuşmanın kimin tarafından yapılacağı ve metni, ilgili siyasi parti Genel Başkanlığınca veya ona vekillik etmeye yetkili parti mercii tarafından, Kurum Genel Müdürlüğüne konuşmanın yapılmasından önce yazıyla bildirilir.

Bu konuşma, cevap teşkil ettiği Hükümet bildiri veya konuşmasının yayınlandığı saatte yapılır ve bildiri veya konuşmanın süresini aşamaz; söz konusu konuşma, Hükümet bildiri veya konuşması hangi yayın postalarından yayınlanmışsa aynı postalardan yayınlanır.

Hü.

MADDE 21. — TRT'nin öz kaynaklarından finanse edilmek kaydıyla proje maliyeti 5 milyon lirayı aşmayan ve yapılmamaları halinde Kurumun verimli olarak çalışmasını aksatacak nitelikte olan tamamlama yatırımları, Yönetim Kurulunun teklifi ve Basın - Yayın ve Turizm Bakanının uygun görmesiyle ve yapılmamaları halinde Kurumun verimli olarak çalışmasını aksatacak nitelikte yenileme ve idame yatırımları ise Yönetim Kurulunun kararı ile yapılır.

MADDE 22. — Bilânço ve netice hesapları İktisadi Devlet Teşekkülleri için uygulanan tip örneğe uygun olarak hazırlanır ve aidolduğu yılı kovahyan yılın üçüncü ayının sonuna kadar Yüksek Murakabe Heyetine ve onun raporuna ilişik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

MADDE 23. — TRT'nin ve kuracağı ortaklıkların muhasebe sistemleri Maliye Bakanlığının muvafakati alınarak Kurumun mali durumunu ve işletme sonuçlarını açık olarak gösterecek ve Yönetim Kurulunun alacağı kararlar için gerekli bilgileri muntazam verecek şekilde tutulur.

Hesap dönemi takvim yılıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Ortaklıklar

MADDE 24. — Yönetim Kurulu TRT'nin amaçlarına uygun olmak şartıyla ve Bakanlar Kurulu Kararıyla yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerle özel hukuk hükümlerine tâbi, mahdut mesuliyetli ortaklıklar kurabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Denetim

MADDE 25. — Kurum, Yüksek Murakabe Heyetinin mali, idari ve teknik denetimine tabidir.

Basın - Yayın ve Turizm Bakanı, Kanunun yürütülmesi ile ilgili belli bir hususun incelenmesini Yüksek Murakabe Heyetinden isteyebilir.

MADDE 26. — Yüksek Murakabe Heyeti bir yıla ait hesap ve işlemler üzerindeki incelemelerini en geç ertesi yılın Eylül ayı sonuna kadar tamamlayarak raporunu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, Başbakanlığa, ilgili Bakanlıklara ve TRT Yönetim Kurulu Başkanlığına sunar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yayınlar hakkında çeşitli hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yayın esasları

MADDE 27. — TRT Hükümet bildirimlerini ve Hükümet adına yapılacak konuşmaları Hükümetin sorumluluğu altında yayınlamakla yükümlüdür. Ancak bunların Hükümet bildirisi olduğunu yayını sırasında açıklar.

Hükümet adına yapılacak konuşmalara ayrılacak yayın saati ve süresi Yönetim Kuruluca belli edilir.

Geçici Komisyonun değişikliği

Siyasi Yayınlar Hakem Kurulu :

MADDE 12. — Siyasi Yayınlar Hakem Kurulu, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakülteleri Anayasa Hukuku, İdare Hukuku, Kamu İdaresi ve İnsan Hakları kürsülerinin sırayla en kıdemli üç öğretim üyesinden kuruludur. Bu ürsülerin diğer öğretim üyeleri, kıdem sırasıyla yedek üyelik yaparlar.

Kurulun asıl ve yedek üyelerinin her hangi bir siyasi partiye mensubolmaması ve üç yıl öncesine kadar her hangi bir siyasi parti ile üyelik ilişkisinin bulunmaması şarttır.

En kıdemli asıl üye Kurulun Başkanındır.

Kurul, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alır.

Başkan, Kurulun zamanında toplanmasını sağlayacak tedbirleri alır.

Başkanın iznli veya özürli olması halinde, bu görevi, en kıdemli asıl veya yedek üye yapar.

Kurul, Genel Müdürün çağrısı üzerine toplanır. Genel Müdürün gerekçeli istemi veya Kurulun re'sen gerekli görmesi üzerine, Kurul, Genel Müdürü veya görevlendireceği bir yardımcısını, oy hakkı olmaksızın, toplantısına davet edebilir.

T. B. M. Meclisi Saati :

MADDE 13. — Kurum, Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısı, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi genel kurullarının görüşmelerini yayınlamak için, bunların toplantı günlerinde, uygun dinleme saatlerinde her gün onbeş dakikalık az olmamak üzere bir yayın süresi ayırır.

Bütçe Konuşmaları :

MADDE 14. — Hükümet adına ve Cumhuriyet Senatosu ile Millet Meclisindeki siyasi parti grupları sözcüleri tarafından yasama meclisleri genel kurullarında genel bütçenin tümü üzerinde yapılan konuşmalar, sadece konuşmayı yapanın temsil ettiği Hükümeti veya grupu bağlamak kaydıyla, yarımşar saati geçmemek üzere Kurum tarafından yayınlanır.

Seçimlerde siyasi partilerin yayınları :

MADDE 15. — Siyasi partilerin seçimler sırasında radyolardan faydalanma şekil ve şartları, seçim kanunlarında belirtilmiş olan esaslara tabidir.

Millî güvenliğe dokunan haller :

MADDE 16. — Başbakan veya görevlendireceği Bakanlık millî güvenliğin açıkça gerekli kıldığı hallerde, bir haber veya yayını menetmeye yetkilidir. Men kararının yazılı olması veya sözlü ise, derhal yazıyla tekrarlanması şarttır.

Bu men kararları aleyhine açılacak iptal dâvalarında tebligat, müracaat tarihinden başlayarak kırksekiz saat içinde yapılır; cevap ve cevaba cevap süreleri onar gündür; bu sürelerin tamamlanmasından sonra onbeş gün içinde karar verilir.

Yurt dışı yayınlar; temaslar :

MADDE 17. — Yurt dışına yapılacak yayınlarda Devletin dış politikası açısından uygulanacak esaslar, Dışişleri Bakanlığı ile Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca birlikte tesbit edilir ve Kurum Genel Müdürlüğüne bildirilir. Kurumun yurt dışı yayınları bu esaslara göre düzenlenir.

Kurumun, Türkiye Cumhuriyetini temsilen milletlerarası teşekküllerle temasları ile yabancı radyo ve televizyon işletmeleriyle temaslarında uygulanacak esaslar da, yukarıdaki fıkra uyarınca

Her türlü Hükümet bildirisinin metninin, yazılı yayın isteği ile TRT' ye verilmesi ve yetkili imzaları taşıması şarttır.

Hükümet adına yapılacak konuşmalarda yayın isteği Basın - Yayın ve Turizm Bakanı veya onun adına yetkili Bakanlık görevlerinin imzası ile yapılır.

MADDE 28. — TRT, Türkiye Büyük Millet Meclisi görüşmelerini yayınlamak için uygun dinleme saatlerinde her gün 15 dakikayı geçmemek üzere bir yayın süresi ayırır.

Bu görüşmelere ait yayın metni Meclis Başkanlığınca hazırlanıp TRT'ye yazı ile gönderilir ve günü gününe yayınlanır.

MADDE 29. — Yurt dışına yapılacak yayınlar için TRT'ni özel bir servisi, dış politika açısından uygulanacak esasları, Hükümetin yetkili organlarına danışarak düzenler.

MADDE 30. — Basın - Yayın ve Turizm Bakanlığı millî güvenliğin açıkça gerekli kıldığı hallerde, bir haber veya yayını menetmeye veya durdurmaya yetkilidir.

Men ve durdurma kararının yazılı olması veya sözlü ise derhal yazı ile teyidi şarttır.

Bu kararı TRT halka duyurabilir. Ancak Bakanlık kararın halka duyurulmasının uygulanışından itibaren en geç bir ay sonraya bırakılmasını emredebilir. Ancak bu geri bırakılmanın süresi bir ayı aşamaz.

Yurt dışı yayınlarında TRT'nin men veya durdurma kararını halka duyurma yetkisi yoktur.

MADDE 31. — Siyasi partilerin seçimler sırasında radyolardan faydalanma şekil ve şartları, Seçim Kanununda belirtilmiş olan esaslara tabidir.

MADDE 32. — Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin meclis grubu bütçe sözcüleri, Büyük Millet Meclisinde genel bütçenin tümü üzerideki görüşmeler sırasında bütçe ile ilgili sözlerini memleket postası olan Ankara Radyosundan partilerinin sorumluluğu altında 15 dakikayı geçmemek üzere yayınlıyabilirler. Bu konuşma için grup sözcüsünün bu işe memur edildiği partinin meclis grubu başkanı tarafından TRT Genel Müdürlüğüne konuşmanın metninin yayınlaması istenen tarihten üç gün önce yazı ile verilmesi şarttır.

TRT tarafından konuşmanın reddi halinde Basın Kanununun 143 sayılı Kanunla değiştirilen 19 ncu maddesi hükmü uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Cevap ve düzeltme hakkı

MADDE 33. — Bir şahsın haysiyet veya şerefine tecavüz veya kendisine hakikate aykırı hareketler, düşünceler ve sözler izafe eden bir yayından dolayı o şahsın, yayın tarihinden itibaren bir ay içinde göndereceği cevap ve düzeltmeyi istek tarihinden en geç sekiz gün içinde TRT yayınlamakla yükümlüdür.

ve düzeltmeyi istek tarihinden en geç sekiz gün içinde TRT yayınlamakla yükümlüdür.

TRT haftada bir kere cevap ve düzeltme haklarının kullanılmasına imkân vermek üzere 15 dakikalık bir yayın süresi ayırır.

Adres ve hitap hariç cevap ve düzeltmenin metni 100 kelimeyi geçemez. Sürenin metni aynen yayına imkân vermemesi halinde yalnız yayını düzeltmekle yetinilir.

Cevap ve düzeltme en az iki haftada bir yayınlanan devamlı bir programla ilgili ise bu programın yayınında bir kereye mahsus olmak üzere cevap ve düzeltmenin yayımlandığı veya yayınlanacağı saatin radyo veya televizyonla bildirilmesi gerekir.

Eğer yayın tek bir vericiden yapılmışsa cevap ve düzeltmenin daha geniş bir yayın şebekesi üzerinden yayınlanması istenemez.

ca tesbit edilir. Kurum, bu temaslarında yukarda sözü edilen Bakanlıkların gözetimi altında faaliyet gösterir ve bu temaslarında bu Bakanlıklara derhal bilgi verir.

Düzeltilme ve cevap hakkı :

MADDE 18. — Kurum, bir şahsın haysiyet veya şerefine dokunulması veya kendisiyle ilgili olarak gerçeğe aykırı yayınlar yapılması halinde, o şahsın, yayın tarihinden başlayarak yedi gün içinde göndereceği düzeltme ve cevap metnini Genel Müdürlükçe alınmasından başlayarak üç gün içinde yayınlamakla yükümlüdür.

Bu düzeltme ve cevap metninde, yayının niteliğinin yukardaki fıkra kapsamına girdiği; yayında kendisine, gerçeğe aykırı olarak bir husus atfedildiği veyahut şeref ve haysiyetine dokunulduğu ve gerçeğin ne olduğu kısaca açıklanır.

Düzeltilme ve cevap metninin, bu kanun hükümlerine uygun olmaması veya suç niteliğindeki ifadeler taşıması halinde, Genel Müdürlük bu metni derhal Ankara Sulh Ceza Hâkimliğine gönderir. Sulh Ceza Hâkimi, en geç yirmidört saat içinde, düzeltme ve cevap metnini, suç niteliğinde olup olmadığı ve bu maddede yazılı süre içinde Kurum Genel Müdürlüğüne gönderilip gönderilmediği cihetlerinden inceliyerek bir karar verir. Hâkim, düzeltme ve cevap metninin aynen yayınlanmamasına karar verebileceği gibi, aynen veya uygun göreceği değişiklikleri bizzat yaptıktan sonra yayınlanmasına da karar verebilir. Hâkimin kararının birer örneği, taraflara gönderilir. Hâkimin kararına, taraflar, kendilerine tebliğden başlayarak yirmidört saat içerisinde Ankara Asliye Ceza Mahkemesine itiraz edebilirler. Düzeltme ve cevap sahibi, itirazını, bulunduğu yer mahkemesine, Ankara Asliye Ceza Mahkemesine gönderilmek üzere, aynı süre içerisinde verebilir. Hâkimin yayınlanmasına karar verdiği metin, Genel Müdürlükçe alındıktan veya itiraz süresinin sona erdiği tarihten itibaren üç tam gün içinde aynen yayınlanır.

Özel tüzel kişilerce gönderilecek düzeltme ve cevaplar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Düzeltilme ve cevap hakkını kullanmadan ölen kimsenin bu hakkını, vârisleri birlikte veya bunlardan yalnız ilk başvurani, sadece bir defa kullanabilir.

Bu maddede söz konusu tebliğler, ilgili istediği takdirde, memur eliyle yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yayımlar yoluyla işlenen suçlar ve haksız fiiller

Sorumluluk :

MADDE 19. — Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu yayımları yoluyla işlenen suçlarda ve haksız fiillerde, canlı yayın yapılması halinde, suç veya haksız fiil teşkil eden fiili işliyen ve eğer canlı yayın bir metne dayanılarak veya tesbit yoluyla yapılmışsa, metni yazan veya sesi tesbit edilen ve bu metni veya tesbiti fiilen kontrol eden; diğer hallerde de konuşan ve yayını fiilen idare ve kontrol eden kişiler sorumludur. «Canlı yayın» dan maksat, olayın veya konuşmanın anında ve doğrudan doğruya radyo veya televizyon ile yayınlanması halidir.

11, 13, 14 ve 15 nci maddeler uyarınca yapılan ve bu özelliği anonsla belirtilen yayımlar ile tesbitlerden faydalanmaksızın Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu istasyonları dışındaki bir radyo veya televizyon kuruluşundan naklen yapılan yayımlardan, Kurum ve personeli hiçbir suretle sorumlu değildirler.

Kurumun kendilerine tevdi edilen metni aynen okumakla görevli personeli, o yayının idare ve kontrolünde özel olarak görevlendirilmiş olmamak şartıyla, o yayın yoluyla işlenen suçtan veya haksız fiilden hiçbir suretle sorumlu değildir.

Hü.

Cevap ve düzeltme hakkı yayının yapıldığı tarihten itibaren bir ay sonra düşer.

Devlet daireleri ve kamu kurumları ile tüzel kişiler tarafından gönderilecek cevap ve düzeltmeler hakkında yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Cevabın reddi halinde Basın Kanununun 143 sayılı Kanunla değiştirilen 19 ncu maddesinin 3 ncu fıkrası ve 29 ncu maddesi hükmü uygulanır.

Seçim Kanunu hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yayınlar vasıtasıyla işlenen suçlar

MADDE 34. — TRT yayınları vasıtasıyla işlenen suçlardan canlı yayınlarda suç teşkil eden fiili işliyen, diğer hallerde yayını fiilen idare ve kontrol eden kişi sorumludur.

27, 28 ve 32 nci maddeler gereğince yapılan ve bu özelliği anonsla belirtilen yayınlarla, diğer bir radyo - televizyon kuruluşundan ve tesbitlerden faydalanmaksızın naklen yapılan yayınlardan TRT ve personeli sorumlu değildir.

Suçtan zarar gören, yayının geçidini ve suçu işliyenin kim olduğunu, yayının yapıldığı istasyonun müdüründen yazı ile isteyebilir. Bir ay içerisinde cevap verilmezse yayını yapan istasyon müdürü hakkında Basın Kanununun 27 nci maddesi uygulanır.

Bu süre içinde süre aşımı işlemez.

Yayın metinleri radyo idarelerinden ancak mahkeme kararı ile istenebilir.

Radyo - televizyon yayınları ile ilgili şikâyet, dâva dilekçesi veya iddianamelerde, yayını yapan TRT istasyonunun adı, yayın gün ve saati ve yayının metninin yazılmış olması şarttır. Bu kayıtları belirtmiyen şikâyet, dâva dilekçesi veya iddianameler hükümsüzdür.

Radyo televizyon yayınları ile işlenmiş bulunan suçlardan dolayı yayının yapıldığı tarihten 2 ay içinde açılmıyan dâvalar dinlenmez.

MADDE 35. — Yayında kullanılan yazılı metinler ve metni bulunmıyan radyo yayınlarına ait tesbitlerin, yayınları tarihinden itibaren 2 ay saklanması şarttır.

Tesbitlerden faydalanmaksızın yapılan naklen yayınlarla müzik yayınları bunun dışındadır.

Bir dâva konusu olan yayına ait metin ve tesbit hüküm kesinleşinceye kadar saklanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yayınlar üzerindeki haklar

MADDE 36. — TRT, yayınlarının telli veya telsiz olarak tekrar yayınına, ücretli veya ücretsiz olarak halka arz etmek üzere bir kısmının veya bütününün tesbitine, veya bunların çoğaltılmasına izin vermek veya menetmek hakkına sahiptir.

Girişi ücrete tabi yerlerde televizyon yayınlarının halka gösterilmesinde de TRT bu haktan faydalanır.

Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 66 - 79 ncu maddeleri hükümleri burada da uygulanır.

BİRİNCİ KISIM

İstisna ve muafıklar

MADDE 37. — 3222 sayılı Telsiz Kanunu ile ek ve değişikliklerinde gösterilen elektromanyetik dalgalar vasıtasıyla, ses, işaret ve resim vermeye yarayan tesislerden radyodifüzyon ve televizyon

Geçici Komisyonun değişikliği

Bu madde kapsamına giren suçların takibinin şahsi dâva açılmasına bağlı olması takdirinde de, soruşturma Cumhuriyet Savcılığı tarafından yapılır.

Kurumun yayınları ile ilgili şikâyet, dâva dilekçesi veya iddianamelerde, yayını yapan Kurum istasyonunun adına ve yayının gün ve saatinin belirtilmiş olması şarttır.

Bu madde kapsamına giren suçlardan ve hakare fiillerden dolayı yayına yapıldığı tarihten başlayarak iki ay içinde açılmayan dâvalar dinlenmez.

Metin ve tesbitlerin saklanması :

MADDE 20. — Kurumun yayınında kullanılan yazılı metinler ve metni bulunmayan radyo ve televizyon yayınlarına ait tesbitlerin, yayınları tarihinden başlayarak iki ay onbeş gün süreyle saklanması şarttır.

Tesbitlerden faydalanmaksızın yapılan naklen yayınlar ile müzik yayınları, yukardaki fıkra hükmünün dışındadır.

Teşriî, idari veya kazai soruşturma veya kovuşturma veyahut Meclis araştırması konusu olan yayına ait metin ve tesbitler; soruşturma veya araştırmanın sonuçlandığı yetkili merci tarafından Kuruma yazıyla bildirilinceye kadar saklanır.

Memur kapsamına giriş :

MADDE 21. — Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Yönetim Kurulu üyeleri ile görevlileri, kamu hükümlerinin uygulanmasında memur sayılırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yayımlar üzerindeki haklar

Fikir haklarına benzer haklar :

MADDE 22. — Kurum, yayınlara telli veya telsiz olarak telgraf yayımlanmasında, ücretli veya ücretsiz olarak tedavüle çıkarılmak üzere bir kısmının veya bütünüünün tesbitine veyahut bunların çoğaltılmasına, izin vermek veya bu ameliyetleri men etmek haklarına sahiptir.

Girişi ücrete tabi yerlerde televizyon yayımlarının halka gösterilmesinde de, Kurum, yukarıdaki fıkroda söz konusu hakları faydalanır.

Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 66 ilâ 79 ncu maddeleri hükümleri, yukardaki fıkralarda belirtilen hallerde de uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Mali hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Sermaye, yatırım programı, bütçe ve hesaplar

Sermaye :

MADDE 23. — Kurumun itibari sermayesi üçyüz milyon liradır. Bakanlar Kurulu kararnamesiyle bu sermaye üçte ikiye kadar artırılabilir.

Bu sermayenin kaynakları şunlardır :

tesisi niteliğinde olanların kurulması ve işletilmesi hak ve yetkisi yalnız TRT'ye aittir. 3222 sayılı Kanununun 2 uci maddesinde belirtilen ders aracı niteliğindeki radyo ve televizyon yayınlarını Millî Eğitim Bakanlığı ve TRT birlikte düzenler.

MADDE 38. — 3222 sayılı Telsiz Kanununun 7 nci maddesinde gösterilen alıcı telsiz tesisleri ve cihazları için verilen ruhsatnamelerin ücretleri, cezaları PTT tarafından tahsil olunur. Bu ücret ve cezaların tahsilinde kamu alacaklarının tahsili hakkındaki 6183 sayılı Kanun uygulanır. Ruhsatname ücretleri veya cezaları tahsil tarihinden sonra iki ay içerisinde TRT'ye ödenir. Gecikme olursa faiz yürütülür. Bu tahsilât karşılığında PTT'ye yüzde on tahsil ücreti verilir.

MADDE 39. — TRT, haber hizmeti niteliğindeki konuşmalar ve radyo televizyon programları ile ilgili olarak PTT Genel Müdürlüğünden kiralyacağı hat ve kanallar için basına uygulanan indirimli tarifeden faydalanır.

MADDE 40. — TRT, radyo televizyon tesislerini birlikte çalıştırmak için bunlar arasında veya bunlarla geçici sabit veya gezici transmision yerleri arasında her türlü telekomünikasyon tesisleri kurmaya, işletmeye yetkilidir. TRT bu tesislerin kurulmasında ve işletilmesinde 406 sayılı Telgraf ve Telefon ve 3222 sayılı Telsiz Kanunu ve ek ve değişikliklerinin Hükümete verdiği haklardan faydalanır.

MADDE 41. — TRT'nin iş yerlerinin günün hangi saatlerinde işletmeye açık bulunacakları ve TRT görevlilerinin çalışma saatleri yönetmelikle belirtilir.

MADDE 42. — TRT'nin kuracağı her türlü tesisler için gerekli taşınmaz malların kamulaştırılması Devlet ihtiyaçları için yapılan kamulaştırmalarla ilgili hükümlere göre yapılır.

ALTINCI KISIM

Çeşitli Hükümler

MADDE 43. — TRT ve ortaklıklarının yapacağı iş ve hizmetler karşılığında alınacak ücretler, alıcı ve verici radyo ve televizyon cihazlarından alınacak ruhsatname karşılıkları ve cezaları tarifelerle belli edilir. İş ve hizmetin özelliği bakımından tarifeye bağlanamayacak hususlarda TRT özel sözleşmeler yapmaya ve ücretler tesbitine yetkilidir.

Tarifeler ve ücretler Genel Müdürlükçe belli edilir ve Yönetim Kurulunca onaylandıktan sonra uygulanır.

Ruhsatname karşılıkları ile ilgili tarife, Yönetim Kurulunca kabul edildikten sonra Bakanlar Kurulunun onayı ile uygulanır.

MADDE 44. — TRT'ye indirimli tarife uygulayan Devlet ve kamu kurumlarına ilân ve reklâm işlerinde indirimli tarife uygulanabilir.

MADDE 45. — TRT, yatırımlarının finansmanında kamu iktisadi teşebbüsleri gibi kredilerden faydalanır.

MADDE 46. — TRT Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Müdür ve yardımcıları ile devamlı kadrolarındaki görevlileri Ceza Kanununun uygulanmasında memur sayılırlar.

MADDE 47. — TRT kendi kuruluşu içinden, görevleri arasına giren konularda, yurt içinde ve dışında öğrenim ve ihtisas yapmak üzere elemanlarının eğitimini sağlar, kurslar açar ve burslar verebilir.

Geçici Komisyonun değişikliği

- a) Bu kanunun 1 nci geçici maddesi gereğince Kuruma geçecek her çeşit değerlerin rayiç tutarları;
b) Genel bütçeye konulacak ödenekler.

Yedek akçe :

MADDE 24. — Her yıl elde edilecek sâfi kârın yüzde onbeşi, itibari sermayenin yüzde yirmi beşini buluncaya kadar yedek akçe olarak ayrılır. Zararlar yedek akçeden karşılanır.

Gelirler :

MADDE 25. — 9 Haziran 1937 tarihli ve 3222 sayılı Kanununun 7 nci maddesinde gösterilen her çeşit alıcı telsiz tesisatı ve cihazları için verilen ruhsatnamelere ait ücretler ve cezalar, radyo ve televizyon vasıtasıyla yapılan her çeşit ilân ve reklâm karşılıkları, halk önünde yapılacak konser, temsil ve benzeri programlara giriş ücreti, kitap dergi ve plâk gibi yayımlarla ilgili gelirler, girişilecek her çeşit radyo ve televizyon ticari ve iktisadi işlemlerinden elde edilecek kârlar ve bağışlar, Kurumun geliridir.

Bütçe yardımı :

MADDE 26. — 25 nci maddeye göre karşılanamıyan işletme açığı her yıl sonunda bu maksatla Turizm ve Tanıtma Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten Kuruma ödenir.

Radyo ve televizyonla yapılacak okul, halk eğitimi ve yurt dışı yayınlarının gerektirdiği tesis ve işletme giderleri karşılığı, her yıl Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca ilgili Bakanlıklarla birlikte kararlaştırılarak, bu Bakanlığın bütçesine konulur ve yardım olarak Kuruma ödenir.

Yatırım programı ve bütçenin hazırlanması.

MADDE 27. — Kurumun yıllık yatırım, finansman ve işletme programları ile yıllık bütçesi Yönetim Kurulunca hazırlanır ve Turizm ve Tanıtma Bakanının onayıyla kesinleşir.

Askerî görüşün alınması :

MADDE 28. — Kurum, 2 nci maddenin (b) bendinde yazılı tesisleri kurmadan önce, askerî bakımdan Millî Savunma Bakanlığının yazılı görüşünü alır.

Ortaklıklar :

MADDE 29. — Yönetim Kurulu, Kurumun amaçlarına uygun olmak şartıyla ve Bakanlar Kurulu kararnamesiyle gösterilecek esaslar içersinde, yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişilerle, özel hukuk hükümlerine tabi mahdud mesuliyetli ortaklıklar kurabilir.

Bu ortaklıklar, kamu iktisadi teşebbüsü niteliğinde olsalar dahi, İktisadi Devlet Teşekkülü sayılmazlar.

Bu ortaklıklar tarafından kurulacak istasyonların yayınları, Kurumun gözetim, denetim ve sorumluluğu altında yapılır.

Tarife ve ruhsatiyeler :

MADDE 30. — Kurum ve ortaklıklarının yapacağı iş ve hizmetler karşılığında alınacak ücretler, alıcı ve verici radyo ve televizyon cihazlarından alınacak ruhsatname karşılıkları ve ce-

MADDE 48. — 2489 sayılı Kanun hükümleri içinde ve bu kanunla tanınan hak ve muafiyetlere sahip olmak üzere TRT Personeli Kefalet Sandığı kurulur.

MADDE 49. — İş Kanununun dışında kalan TRT devamlı kadro görevlilerinin ve ailelerinin yurt içinde ve kendilerinin gerektiğinde yurt dışında tedavilerini yaptırmak üzere Yönetim Kurulunun koyacağı esaslara göre TRT Sağlık Yardım Sandığı kurulur. Sandığın kuruluş, görev ve yükümlükleri yönetmelikle belirtilir. TRT, Sandık iştirakçilerinin aylıklarından kesilecek primler oranında tutarları sandık aidatı karşılığı olarak her yıl bütçesine koyar.

MADDE 50. — TRT'de görevli uzman ve personel için Kurum yeni lojmanlar yaptırmaya yetkilidir. Lojmanlardan faydalanma hak ve şekilleri yönetmelikle belirtilir.

MADDE 51. — TRT Yönetim Kurulu üyeleri ve devamlı kadro görevlileri süreli veya geçici olarak başka hiçbir hizmet kabul edemezler.

Bunlar, TRT'nin çalışma konusuna giren mal ve hizmetlerin üretim ve ticaretini kendi adlarına veya ortak olarak da yapamazlar.

Yönetim Kuruluna üye seçilen veya atanan Devlet veya kamu kurumları memur ve hizmetlileri hizmet yasağına tabi değildir.

Üniversite ve yüksek okullarda öğretim üyeliği veya görevliliği, kurs ve her türlü okullarda öğretmenlik ve TRT devamlı kadro görevlilerinin Yönetim Kurulu kararıyla TRT'nin ortaklıklarınca görevlendirilmeleri de mümkündür.

TRT Yönetim Kurulu üyeleri ve her çeşit görevlileri, görevlerinin ifası sırasında öğrendikleri sırları saklamakla yükümlüdürler.

Memurin Kanununun 9 ncu maddesi TRT nin Yönetim Kurulu üyelerine ve devamlı kadrolarda çalışan görevlilerine uygulanır.

MADDE 52. — Ceza yönünden TRT malı ve her çeşit mevcudu Devlet malı hükmündedir. Bunlara karşı işlenecek suçlar Devlet mallarına karşı işlenmiş sayılır.

MADDE 53. — TRT mallarının ve işletmelerinin güvenliğinin korunması Devletçe sağlanır.

MADDE 54. — TRT ve kuracağı ortaklıklar hakkında 1050 sayılı Muhasebe Umumiye ve 2490 sayılı Artırma, eksiltme ve ihale kanunları ile ek ve değişiklikleri hükümleri uygulanmaz.

MADDE 55. — Bu kanundaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla TRT nin bütçe ve hesaplarıyla denetiminde İktisadi Devlet Teşekküllerine uygulanan hükümler tatbik olunur.

Bu hükümlerin uygulanmasında ilgili Bakanlık, Basın - Yayın ve Turizm Bakanlığıdır.

MADDE 56. — Kurum, 2 nci maddenin (b) bendinde yazılı yayın tesislerini kurmadan önce askerî bakımdan Genalkurmay Başkanlığının mütalâasını alır.

YEDİNCİ KISIM

Kaldırılan hükümler

MADDE 57. — 5392 sayılı Kanunun radyo ile ilgili hükümleri ve 4670, 6128, 6588 sayılı kanunlarla, 3222 sayılı Kanunun 7035 sayılı Kanunla değiştirilen 5 nci maddesinin (b) bendi kaldırılmıştır.

Geçici Komisyonun değiştirilişi

zaları, tarifelerle belli edilir. İş ve hizmetin özelliği bakımından tarifeye bağlanamıyacak hususlarda, Kurum, özel sözleşmeler yapmaya ve ücretler tesbitine yetkilidir.

Tarifeler ve ücretler Genel Müdürlüğe belli edilir ve Yönetim Kurulunca onaylandıktan sonra uygulanır.

Ruhsatname karşılıkları ile ilgili tarife, yönetim kurulunca kabul edildikten sonra Bakanlar Kurulu kararnamesiyle yürürlüğe girer.

D. Y. B. kredileri :

MADDE 31. — Kurum, yatırımlarının finansmanında Devlet Yatırım Bankası kredilerinden faydalanabilir.

Uygulanacak genel hükümler :

MADDE 32. — Bu kanundaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyle, Kurum hakkında, İktisadi Devlet Teşekküllerine uygulanan genel hükümler uygulanır. Bu hükümlerin uygulanmasında ilgili Bakanlık, Turizm ve Tanıtma Bakanlığıdır.

Yüksek Denetleme Kurulunun denetimi :

MADDE 33. — Kurum, Yüksek Denetleme Kurulunun denetimine tabidir.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, Kurumla ilgili olarak, belli bir hususun incelenmesini Yüksek Denetleme Kurulundan istiyebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İstisna ve muafliklar

Radyo - Televizyon tekeli :

MADDE 34. — 9 Haziran 1937 tarihli ve 3222 sayılı Telsiz Kanunu ile ek ve değişikliklerinde gösterilen elektromanyetik dalgalar vasıtasıyla ses, işaret ve resim vermeye yarayan tesislerden radyodifüzyon ve televizyon tesisi niteliğinde olanların kurulması ve işletilmesi hakkı, yalnız Türkiye Radyo - Televizyon Kurumuna aittir.

Yukardaki fıkrada söz konusu kanunun 2 nci maddesinde belirtilen ders aracı niteliğindeki radyo ve televizyon yayınlarını Kurum ve Millî Eğitim Bakanlığı birlikte düzenlerler.

Tahsilât :

MADDE 35. — 9 Haziran 1937 tarihli ve 3222 sayılı Telsiz Kanununun 7 nci maddesinde gösterilen alıcı telsiz tesisleri ve cihazları için verilen ruhsatnamelerin ücretleri ve cezaları, Posta - Telgraf - Telefon Genel Müdürlüğü tarafından tahsil olunur. Bu ücret ve cezaların tahsilinde Kamu alacaklarının tahsili hakkındaki 21 Temmuz 1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun uygulanır. Ruhsatname ücret ve cezaları tahsil tarihinden sonra iki ay içinde Kuruma ödenir; gecikme olursa, genel hükümlere göre faiz yürütülür. Bu tahsilât karşılığında Posta - Telgraf - Telefon Genel Müdürlüğüne yüzde on tahsil ücreti Kurum tarafından ödenir.

Tenzilâtli PTT tarifesi :

MADDE 36. — Kurum haber hizmeti niteliğindeki konuşmalar ve radyo - televizyon programları ile ilgili olarak Posta - Telgraf - Telefon Genel Müdürlüğünden kiralanacağı hat ve kanallar için, basına uygulanan indirimli tarifeden faydalanır.

SEKİZİNCİ KISIM

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğünün radyo ve televizyonla ilgili bütün aktif ve pasifi ve her çeşit hakları, TRT ye geçer.

Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü tarafından yönetilmiş olan radyoların hizmetine ayrılmış Hazineye ait taşınır ve taşınmaz mallar, yurdun çeşitli yerlerinde radyo istasyonu yapılması için istimlak veya Hazinece tahsis edilmiş olan yerler, buralarda yapılmaya başlanılmış olan radyo bina ve tesisleri ve bunlarla ilgili her türlü âletler, cihazlar ve malzeme, her türlü hak ve menfaatler, mevcut alacaklar, ödenekler ve borçlar TRT ye geçer. Bu geçişin gerektirdiği işlemler hiçbir vergi, resim ve harca tabi değildir.

Geçici 2 nci maddede yazılı komisyon bu kanun yürürlüğe girdiği tarihteki durum ve rayicine göre aktif ve pasifleri kıymetlendirerek bir devir bilançosu yapar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Geçici 1 nci maddede yazılı devir bilançosu Basın - Yayın ve Turizm, Maliye, İmar ve İskân Bakanlıkları, Sayıştay Başkanlığı, Yüksek Murakabe Heyeti, Orta - Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü ve TRT Yönetim Kurulu tarafından seçilecek birer temsilciden kurulu devir komisyonunca en geç altı ay içinde yapılır.

Teknik Üniversite temsilcisinin radyo ile ilgili öğretim üyesi olması gerekir.

Kurul gereği kadar personel kullanır. Komisyonun ve personelinin her çeşit giderleri TRT nin tasfiye hesabından ödenir.

GEÇİCİ MADDE 3. — TRT nin yeni kadrolarının hazırlanıp bu kadrolara gerekli atanmalar yapılınca kadar Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü radyo hizmetlerinde, Teknik İşler Amirliğinde, sürekli veya deneme niteliğinde yayın yapmakta olan radyo tesislerindeki her çeşit görevliler hizmetlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 4. — İlk Yönetim Kurulunda TRT görevlilerinin seçeceği üye, geçici 3 ncü maddedeki görevliler ve Üniversitelerarası Kurul tarafından temsilci seçilinceye kadar vazife görecek öğretim üyeleri Millî Eğitim Bakanı tarafından seçilir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Radyo inşaatı için Bayındırlık Bakanlığı bütçesine konulmuş olan ödeneklerin 1963 malî yılı sonuna kadar bu Bakanlıkça harcanmasına devam olunur. Ancak bu konuda Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğüne ait yetkiler TRT ye geçer.

GEÇİCİ MADDE 6. — Hizmetler, tarifeler ve her türlü çalışma ile ilgili başka konular için tüzük ve yönetmelikler hazırlanıp yürürlüğe konuluncaya kadar yürürlükteki hükümlerin uygulanmasına devam olunur. Tüzük ve yönetmelikler en geç 6 ay içinde yürürlüğe konur.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği günden aynı malî yılın sonuna kadar olan süre Kurumun ilk hesap dönemidir.

İlk hesap dönemi altı aydan az olursa ayrıca bilanço yapılmaz ve hesaplar ileriki yılın bilançosu ile birleştirilir.

DOKUZUNCU KISIM

Yürürlük ve yürütme hükümleri

MADDE 58. — Bu kanun yayımı tarihinden sonra üç aylık sürenin bitimini takibeden ay başından itibaren yürürlüğe girer.

Geçici Komisyonun değişikliği

İndirimli tarife :

MADDE 37. — Kuruma indirimli tarife uygulayan Devlet, kamu tüzel kişileri ve kamu iktisadi teşebbüslerine ilân ve reklâm işlerinde indirimli tarife, yönetim kurulu kararıyla uygulanabilir.

Telekomünikasyon tesisleri :

MADDE 38. — Kurum, radyo - televizyon tesislerini birlikte çalıştırmak için, bunlar arasında veya bunlarla geçici, sabit veya gezici transmision yerleri arasında telekomünikasyon tesisleri kurmaya ve işletmeye yetkilidir. Kurum, bu tesislerin kurulmasında ve işletmesinde 4 Şubat 1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ve 9 Haziran 1937 tarihli ve 3222 sayılı Telsiz Kanunu ve Ek ve değişikliklerinin Hükümete verdiği haklardan faydalanır.

Kurumun malları :

MADDE 39. — Kurumun malları ve her çeşit mevcutları, her bakımdan Devlet malı sayılır.

Kamulaştırma :

MADDE 40. — Kurumun kuracağı her türlü tesisler için gerekli taşınmaz malların kamulaştırılması, Devlet ihtiyaçları için yapılan kamulaştırmalarla ilgili hükümlere göre yapılır.

Bâzi Kanunların Uyulanmaması :

MADDE 41. — Kurum ve kuracağı ortaklıklar hakkında 14 Haziran 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 2 Haziran 1934 tarihli ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ve Kurumun ve ortaklarının personeli hakkında da 30 Haziran 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanun, 3 Temmuz 1939 tarihli ve 3659 sayılı Kanun ve 28 Şubat 1959 tarihli ve 7244 sayılı Kanun ve bu kanunların ek ve değişiklikleri uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Personele İlişkin Hükümler

Öğrenim ve eğitim :

MADDE 42. — Kurum, kendi kuruluşu içinden görevleri arasına giren konularda, yurt içinde ve dışında öğrenim ve ihtisas yapmak üzere personelinin eğitimini sağlar, kurslar açar ve burslar verebilir.

Personelin emeklilik hakları :

MADDE 43. — Kurumun personeli Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinden faydalanırlar. Kurumun hizmet akdiyle çalıştırdığı personel hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Yardım sandığı :

MADDE 44. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tâbi kurum görevlilerinin ve ailelerinin yurt içinde ve kendilerinin gerektiğinde yurt dışında tedavilerini yaptırmak üzere yönetim kurulunun koyacağı esaslara göre bir Sağlık Yardımı Sandığı kurulur. Kurum, sandık iştirakçilerinin aylıklarından kesilecek primler oranında tutarları, sandık aidatı karşılığı olarak, her yıl bütçesine koyar.

MADDE 59. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

3 . 6 . 1963

Başbakan <i>İsmet İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>E. Alican</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>H. Dinçer</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>T. Feyzioğlu</i>
Devlet Bakanı <i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	Devlet Bakanı <i>R. Aybar</i>	Devlet Bakanı <i>N. Ökten</i>	Adalet Bakanı <i>A. K. Yörük</i>
Mill Savunma Bakanı V. <i>F. Melen</i>	İçişleri Bakanı <i>H. O. Bekata</i>	Dışişleri Bakanı V. <i>T. Feyzioğlu</i>	Maliye Bakanı <i>F. Melen</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>İ. Seçkin</i>	Ticaret Bakanı <i>M. Ete</i>	Sa. ve S. Y. Bakanı <i>Y. Azizoğlu</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztrak</i>	Tarım Bakanı <i>M. İzmen</i>	Ulaştırma Bakanı <i>R. Öçten</i>	Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>
Sanayi Bakanı <i>F. Çelikbaş</i>	Turizm ve Tanıtma Bakanı <i>C. T. Karasapan</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>F. K. Gökaş</i>	

Geçici Komisyonun değiştirilmesi

Mesken yapımı :

MADDE 45. — Meskûn yerlerden uzaktaki tesislerde çalışan veya hizmetin gereği olarak hizmetin yapıldığı binada veya civarında devamlı olarak bulunmak zorunda olan kurumda görevli uzman ve diğer personel için, kurum, mesken yaptırmaya yetkilidir.

Personel için yasaklamalar :

MADDE 46. — Kurumun yönetim kurulu üyeleri ile görevlileri, süresiz veya geçici olarak başka hiçbir hizmet göremezler.

Yönetim Kurulu üyeliğine atanan veya seçilen Millî Eğitim Bakanlığı ve Turizm ve Tanıtma Bakanlığı memurları ile üniversite öğretim üyeleri ve Siyasi Yayınlar Hakem Kurulunda görevli üniversite öğretim üyeleri hakkında 1 nci fıkra hükmü uygulanmaz.

Yönetim kurulunun yukardaki fıkrada söz konusu olmayan üyeleri ile diğer görevlilerin, üniversite ve yüksek okullarda öğretim üyeliği veya görevliliği veyahut her türlü okul ve öğretim ve eğitim kurullarında ve kurslarda öğretimlik yapmalarına, yönetim kurulunca izin verilebilir. Kurum görevlilerinin yönetim kurulu kararıyla kurumun ortaklıklarında görevlendirilmeleri de mümkündür.

Kurumun yönetim kurulu üyeleri ile her çeşit görevlileri, görevlerinin yerine getirilmesi sırasında öğrendikleri sırları saklamakla yükümlüdürler.

Memurin Kanununun 9 ncu maddesi, Kurumun yönetim kurulu üyeleri ile görevlileri hakkında da uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Geçici hükümler

Aktif ve pasifin intikali :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca yönetilmekte olan radyo ve televizyon hizmetleriyle ilgili bütün aktif ve pasif ve diğer haklar, Kuruma geçer.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca yönetilen radyoların hizmetine ayrılmış Hazineye ait taşınır ve taşınmaz mallar, yurdun çeşitli yerlerinde radyo istasyonu yaptırılması için kamulaştırılmış veya Hazine veya mahallî idarelerce tahsis edilmiş olan taşınmaz mallar, buralarda yapılmaya başlanmış radyo bina ve tesisleriyle bunlarla ilgili her türlü âletler, cihazlar ve malzeme ile her türlü hak ve menfaatler, mevcut alacaklar, ödenekler ve borçlar, Kuruma geçer. Bu geçişin gerektiriliği işlemler, hiçbir vergi, resim ve harca tabi değildir.

2 nci geçici maddede yazılı komisyon, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki durumu ve rayicine göre aktif ve pasifleri kıymetlendirerek, bir devir bilânçosu yapar.

Devir komisyonu :

GEÇİCİ MADDE 2. — 1 nci geçici maddede yazılı devir bilânçosu, Maliye Bakanlığı, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, İmar ve İskân Bakanlığı, Yüksek Denetleme Kurulu, Orta - Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü ve Kurumun Yönetim Kurulunca seçilecek birer temsilciden kurulu Devir Komisyonunca altı ay içinde yapılır.

Orta - Doğu Teknik Üniversitesi temsilcisinin radyo ile ilgili öğretim üyesi olması gerekir.

Geçici Komisyonun değiştirişi

Komisyon, gereği kadar personel kullanır. Komisyon ile personelinin her çeşit giderleri Kurumun tasfiye hesabından ödenir.

Eski görevlilerin göreve devamı :

GEÇİCİ MADDE 3. — Kurumun yeni kadroları hazırlanıp bu kadrolara gerekli atanmalar yapıncaya kadar, Turizm ve Tanıtma Bakanlığının radyo ve televizyon hizmetlerinde çalışan her çeşit personel, görevlerine, buldukları kadro veya görevlerde ve bu kadro veya görevlerin tabi olduğu hükümlere göre devam ederler.

Eski personelin müktesep hakları :

GEÇİCİ MADDE 4. — Kurumun kuruluşundan önceki süre içinde radyo hizmetlerinde en az beş yıl başarı ile çalışarak tecrübe ve ihtisas sahibi oldukları Yönetim Kurulunca tesbit edilenler, Kurumdaki bir göreve atanmak için yüksek öğrenim kaydının bu kanunda veya bu kanunun 47 nci maddesinde söz konusu yönetmeliklerde gerekli görüldüğü görevlere, bu kayıt aranmaksızın atanabilirler. Yüksek elektronik veya elektrik mühendisi olması gereken Genel Müdür Yardımcısı için bu madde hükmü uygulanmaz.

İlk Yönetim Kurulu seçimi :

GEÇİCİ MADDE 5. — Kurumun Yönetim Kurulunun kuruluşu, bu kanunun yayımı tarihinden başlayarak üç ay içinde tamamlanır. Genel Müdür de, aynı süre içinde atanır.

Eski hükümlerin uygulanması :

GEÇİCİ MADDE 6. — Hizmetler, tarifeler ve çalışma ile ilgili diğer konular için yeni hükümler yürürlüğe girinceye kadar, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

Yönetmeliğin yapılması :

GEÇİCİ MADDE 7. — 47 nci maddenin 2 nci fıkrasında söz konusu yönetmelik, Yönetim Kurulunun kuruluşu ve Genel Müdürün atanmasından başlayarak iki ay içinde hazırlanır.

İlk hesap dönemi :

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak o tarihteki mali yılın sonuna kadar olan süre, Kurumun ilk hesap dönemidir.

İlk hesap dönemi altı aydan az ise, ayrıca bilânço yapılmaz ve hesaplar, ileriki yılın bilânçosu ile birleştirilir.

Radyo yapımı ödenekleri :

GEÇİCİ MADDE 9. — Radyo yapımı için Bayındırlık Bakanlığının yürürlükteki bütçesine konulmuş olan ödeneklerin bu Bakanlıkça harcanmasına devam olunur. Ancak, bu konuda Turizm ve Tanıtma Bakanlığına aidolan yetkiler Kuruma geçer.

Gelecek yıllara sâri taahhütler :

GEÇİCİ MADDE 10. — Radyo hizmetleri için kalkınma plânına dâhil yatırımların yapım, tesis ve teçhizat masrafları için bu kanunun 1 nci geçici maddesi ve 2 nci geçici maddesi gereğin-

Geçici Komisyonun değiştirilişi

ce devir işlemleri tamamlanıncaya kadar, 50 milyon lirayı aşmamak kaydıyla, gelecek yıllara sari taahhütlere girişmeye Turizm ve Tanıtma Bakanı yetkilidir.

BEŞİNCİ KISIM

Son hükümler

Yönetmelikler :

MADDE 47. — Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun kuruluşu, personelinin kadro ve ücretleri, görev ve yetkileri, özlük işleri; danışma kurullarının kuruluş ve çalışma usulleri; Kuruma bağlı iş yerlerinin hangi saatlerde işletmeye açık bulunacağı ve görevlilerin çalışma saatleri; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut veya sonradan yapılacak Kuruma ait personel meskenlerinden faydalanma hakkı ve Şekilleri ile Sağlık Yardımı Sandığının kuruluş, görev ve yetkileri, Yönetim Kurulunca hazırlanıp Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca onaylanacak yönetmeliklerle belirtilir.

Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun kuruluşu, personelinin kadro ve ücretleri, görev ve yetkileri ve özlük işleri ile ilgili yönetmeliğin Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca onaylanmasından önce, Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Dairesi Başkanlığının görüşü alınır.

Sağlık Yardımı Sandığının kuruluş, görev ve yetkilerine dair yönetmelik için de 2 nci fıkraya hükmi uygulanır.

Kaldırılan hükümler :

MADDE 48. — 2 Temmuz 1963 tarihli ve 265 sayılı Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanununun 38 nci maddesiyle yürürlükte bırakılan 24 Mayıs 1949 tarihli ve 5392 sayılı Kanunun radyo ile ilgili hükümleri, yukarda zikri geçen Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanununun 7 nci geçici maddesi ve 15 Eylül 1944 tarihli ve 4670 sayılı Kanun, 9 Temmuz 1953 tarihli ve 6128 sayılı Kanun ve 20 Mayıs 1955 tarihli ve 6588 sayılı Kanun ile 9 Haziran 1937 tarihli ve 3222 sayılı Kanunun 21 Haziran 1957 tarihli ve 7035 sayılı Kanunla değiştirilmiş 5 nci maddesinin (b) bendi hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlüğe giriş :

MADDE 49. — Bu kanun, yayımı tarihinden sonraki üç aylık sürenin bitimini takibeden ay başında yürürlüğe girer. Ancak, bu kanunun 4, 5 ve 9 ncu geçici maddesi hükümleri, bu kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 50. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.